

Život Cirkvi

Ročník 17

13-14/2010

Tá dnešná mládež...!

Na dvadsiate výročie nášho veľmi vydareného miništrantského tábora sme sa všetci účastníci, a väčšina aj s rodinami, stretli na horskej chate. Keď sme večer premietali diapozitívy z dávnych čias, žasli sme, ako sa vtedajšie deti podobajú na ich terajšie deti. Spomínali sa zážitky a dobrodružstvá. Žasli sme pri tom nad dôverou rodičov, že nás nechali samých pod stanmi v horách, 9-10 ročných chlapcov variť na ohni obed, hrať nočné hry. Druhý deň nášho stretnutia patrilo športom a hrám. A do nich sa veľmi často miešali výkriky rodičov typu: „Tam nechod!...“, zlez z toho stromu!..., nespadni do potoka!“ Krásna ilustrácia generačného posunu, že deti sú stále rovnaké a mení sa len náš postoj k životu.

Predsa však tomu nie je celkom tak. Súčasná rodiaca sa generácia sa v mnohom správa úplne odlišne. Neraz jej nerozumejú dokonca ani starší súrodenci. Tu už nie je hra generačný problém, ale kultúrny. Vďaka nečakanému rozmachu médií, zasahujúcich radikálnym spôsobom nielen názory a postoje, ale aj samotný spôsob vnímania, odborníci hovoria o posune z homo sapiens na homo videns. Deti a mladí sú do tohto procesu celkom pohltení bez toho, že by si to boli vôbec schopní uvedomiť. Ani dospelí nemajú dostatočný odstup od napätia a odcudzenia, ktoré prežívajú zo strany najbližších v rodine, učiteľia v škole, kňazi a katechéti v pastorácii. Proces zmeny vnímania práve prebieha a jeho ovocie sa prejavuje skôr, ako by sme si ho stihli čo len uvedomiť, nie to ešte analyzovať ho a ovplyvniť.

Svetlo do tejto problematiky mi prišlo zhodou okolností z celkom iného konca – pri čítaní antológie slovenského prekladu, v ktorej Marína Čarnogurská prináša štúdiu o probléme prekladania poézie z čínštiny do slovenčiny. Číňania majú nielen odlišné písmo, ale aj odlišné vnímanie, vyvinuté v priebehu tisícročí. Nestačí preto prekladať z jedného jazyka do druhého, ale z ich vizuálneho vnímania do nášho pojmového. Vo svojom príspevku autorka cituje najnovšie štúdie mozgu Číňanov, dokazujúce, že majú rozvinutú opačnú hemisféru, než je tá naša. Kultúra obrazu, ktorá vďaka televízii a internetu podstatným spôsobom ovplyvňuje vnímanie novej generácie už od najútlejšieho veku spôsobuje, že sa iným spôsobom rozvíja samotný ich mozog. Na rozdiel od Číny, kde tento proces formoval ľudí celé tisícročia, v súčasnosti ide o zásadnú zmenu v priebehu niekoľkých rokov. Je to radikálny zásah do samotnej štruktúry človeka. Deti vnímajú iným spôsobom, dokonca inou časťou mozgu, než ich rodičia, učiteľia a vychovávatelia.

V tomto krátkom komentári nemožno ani len načrtnúť samotnú problematiku. Je však potrebné

poukázať aspoň na to, že existuje a uvedomiť si, že sme svedkami týchto zásadných zmien. Predídeme tým zbytočnému obviňovaniu rodiacej sa generácie z toho, že jej je cudzie všetko, čo tvorí náš svet myslenia, zážitkov a hodnôt. Oni ho jednoducho nemajú čím vnímať. Musíme sa učiť používať ich slovník. Je to však úsilie, podobné prekladaniu z čínštiny. Osobitným spôsobom sa tento problém týka vnímania duchovných skutočností. Nie sú viditeľné. Nová situácia je však pre evanjelizáciu aj novou výzvou.

Aby sme si živšie uvedomili, o čo ide, môžeme v rámci nášho príspevku aspoň heslovite poukázať na rozdiely medzi pojmovým a obrazovým (ikonickým) vnímaním. Vizuálna kultúra sa nesaží usmerňovať myslenie ale podnecovať city. Nekupuje sa tovar, ale jeho balenie. Nepozera sa na úžitok, ktorý prinesie, ale na sny a túžby, ktoré prebudí. Presvedčiť už neznamena múdro argumentovať, ale ukázať sa v dobrom svetle. Úspech patrí tým, čo riskujú, nie tým, čo rozmýšľajú. Slová nadobúdajú svoj význam na základe konvencie, obraz vychádza zo samotnej veci. V pojmovom myslení možno jedným slovom vyjadriť množstvo skutočností, zachytávajúc ich spoločnú podstatu, v obrazovom vnímaní vidíme len jednu konkrétnu vec s množstvom detailov.

Ak chceme zas pojмами opísať konkrétnu vec, potrebujeme na to množstvo slov a spresnení, abstraktnú skutočnosť však dokážeme vyjadriť jediným slovom. Pri obrazovom vnímaní sa vec javí jasnou na prvý pohľad, človek sa však neučí spájať jednotlivosti do pojmov. Vidí pekný kvet, pekné dievča, pekné šaty, no nevytvára si pojem krásna.

Pojmová reč sa snaží zachytiť podstatu danej veci, obrazová sa zastavuje na tom, čo možno zachytiť zmyslami. Konkrétny obraz prebúda chute a túžby, neprehľbuje však myslenie; zastavuje sa pri forme, nie nad obsahom. Nevníma plynutie času, jestvuje len to, na čo sa práve pozerám. Slovmi treba dlho presviedčať, obraz sa dotýka priamo srdca. Pojmami možno vyjadriť príčinu a dôsledok, účel a jestvovanie v čase, obraz umiestňuje vec iba do priestoru. Slovo presviedča logikou, obraz krásou. Pojem angažuje predstavivosť a tvorivosť, obraz si stačí vychutnať.

Z uvedených rozdielov jasne vidno, aký odlišný svet sa tvorí v generácii obrazovej kultúry. Najmä náboženské pojmy a hodnoty, ktoré sme zvyknutí vyjadrovať abstraktnými pojмами je potrebné prekladať do nového, obrazového slovníka. Mladí ich neodmietajú, len im nerozumejú. Prežívame teda epochálne zmeny a preto aj radikálne výzvy. Okrem iného aj návrat k Ježišovi, ktorý nie náhodou hovoril v podobenstvách.

RV, Marián Gavenda

Príhovor Benedikta XVI. pred modlitbou Anjel Pána na Kvetnú nedeľu

Vatikán (28. marca, RV) - Na Kvetnú nedeľu sa na námestí sv. Petra zišlo okolo 50 000 veriacich, prevažne mladých, aby slávnostnou sv. omšou, ktorej predsedal pápež Benedikt XVI., vstúpili do Veľkého týždňa. Námestie dýchalo zeleňou olivových a palmových ratolestí, ktoré boli, ako každý rok, privezené z oblasti Puglie. Po ukončení svätej omše, krátko pred poludňajšou modlitbou Anjel Pána sa Svätý Otec prítomným prihovril:

„Skôr než ukončíme túto slávnosť, v myšlienkach sa nemôžeme nevrátiť ku Kvetnej nedeľi pred 25-timi rokmi. Bolo to v roku 1985, keď Organizácia spojených národov vyhlásila „Rok mládeže“. Ctihodný Ján Pavol II. chcel využiť túto príležitosť, a tak pripomínajúc si vstup Krista do Jeruzalema za potlesku jeho mladých učeníkov začal Svetové dni mládeže. Odvtedy má Kvetná nedeľa túto charakteristiku, že sa slávi každé dva alebo tri roky aj v rámci veľkých svetových stretnutí, ktoré naznačujú určitý druh putovania mladých celej planéty, ktorí nasledujú Ježiša. Už je tomu 25 rokov, ako môj milovaný predchodca pozval mladých, aby vyznali vieru v Krista, ktorý „zobral na seba vinu človeka“ (Homília, 30. marca 1985, č. 5,7: Insegnamenti VIII, 1 [1985], 884, 886). Dnes opäť obnovujem túto výzvu adresovanú novej ge-

nerácii, aby vydala svedectvo v sile dostupnej a jasnej pravdy, aby mužom a ženám tretieho tisícročia nechýbal najautentickejší vzor: Ježiš Kristus. Odovzdávam toto poverenie osobitne 300 delegátom Medzinárodného fóra mladých, ktorí prišli zo všetkých kútov sveta na pozvanie Pápežskej rady pre laikov.

V tejto chvíli sa naša myseľ a srdce obracajú osobitným spôsobom do Jeruzalema, kde sa veľkonočné tajomstvo zavrášilo. Som hlboko zarmútený z nedávnych konfliktov a znovu vzniknutých napätí v tomto meste, ktoré je duchovným mestom kresťanov, židov a mohamedánov, proroctvo a prísľub univerzálneho zmierenia, ktoré Boh chce dopriať celej ľudskej rodine. Pokoj je dar, ktorý Boh zveruje ľudskej zodpovednosti, aby ho pestoval v dialógu a v rešpektovaní ľudských práv, v zmiernení a v odpustení. Modlime sa teda, aby zodpovední za osudy Jeruzalema sa s odvahou vydali na cestu pokoja a s vytrvalosťou po nej kráčali!

Drahí bratia a sestry! Tak ako urobil Ježiš s učeníkom Jánom, aj ja vás zverujem Márii, hovoriac: Hľa, tvoja matka (porov. Jn 19,27). Všetci sa k nej obracajme so synovskou dôverou recitujúc spolu modlitbu Anjel Pána.“

-pd-

Homília pápeža Benedikta XVI. na Kvetnú nedeľu

Drahí bratia a sestry, milí mladí!

Evanjelium požeňania ratolestí, ktoré počúvame zhromaždení tu na Námestí sv. Petra, sa začína slovami: „Ježiš išiel popredku a uberal sa do Jeruzalema“ (Lk 19, 28). Hneď na začiatku liturgie dnešného dňa Cirkev už vopred odpovedá na toto evanjelium a hovorí: „Nasledujme Pána“. Tým sa jasne vyjadruje téma Kvetnej nedele. Je ňou nasledovanie. Byť kresťanmi znamená považovať cestu Ježiša Krista za správnu cestu ako byť ľuďmi – je to cesta, ktorá vedie k cieľu, k plne realizovanému a autentickému ľudstvu. Osobitným spôsobom by som chcel zopakovať všetkým mladým chlapcom a dievčatám v tento XXV. Svetový deň mládeže, že byť kresťanmi znamená byť na ceste, že je to putovanie, kráčanie spolu s Ježišom Kristom. Kráčanie tým smerom, ktorý nám on ukázal a stále ukazuje.

O aké smerovanie vlastne ide? Ako ho možno nájsť? Veta z nášho evanjelia nám ponúka v tomto smere dve usmernenia. Predovšetkým hovorí, že ide o výstup. To má najmä veľmi konkrétny význam. Jericho, kde sa za-

čala posledná etapa Ježišovho putovania, sa nachádza 250 metrov pod úrovňou mora, kým Jeruzalem – cieľ jeho cesty – leží 740 – 780 metrov nad úrovňou mora: teda výstup takmer tisíc metrov. Táto vonkajšia cesta je

však predovšetkým obrazom vnútorného pohybu nášho života, ktorý sa uskutočňuje nasledovaním Krista: je vo výstup na pravú výšku ľudského bytia. Človek si môže vybrať aj pohodlnú cestu a vyhnuť sa každej námahe. Môže zostúpiť aj smerom nadol, do vulgárnosti. Môže sa topiť v močiari lži a nečestnosti. Ježiš kráča pred nami, a stúpa smerom nahor. On nás vedie k tomu, čo je veľké, čisté, vedie nás k zdravému vzduchu

výšok: k životu podľa pravdy, k odvahe ktorá sa nedá zastrážiť bľabotáním prevládajúcich názorov; k výške, ktorá podporuje a pomáha bližnému. Vedie k ochotnej službe trpiacim a opusteným; k vernosti, ktorá stojí na strane bližného aj keď sa situácia stáva ťažkou. Vedie k ochote preukázať pomoc; k добрote, ktorá sa nedá odzbrojiť ani nevďakom. Ježiš nás vedie k láske – vedie nás k Bohu.

„Ježiš išiel popredku a uberal sa do Jeruzalema“. Ak čítame slová tohto evanjelia v kontexte Ježišovej cesty ako celku – cesty ktorá v skutočnosti pokračuje až do konca čias - v naznačení cieľa cesty, „Jeruzalema“, môžeme objaviť viaceré roviny. Treba ním samozrejme chápať samotné miesto, Jeruzalem: je to mesto, v ktorom sa nachádza Boží chrám, ktorého jedinečnosť mala pripomínať jedinečnosť samého Boha. Toto miesto nám teda hlása predovšetkým dve veci: z jednej strany hovorí, že na celom svete je len jeden Boh a nesmierne presahuje všetky naše miesta a časy; je to ten Boh, ktorému patrí celé stvorenie. Je to Boh, ktorého všetci hľadajú v najväčšej hĺbke svojho bytia, a ktorého všetci nejakým spôsobom aj poznajú. Tento Boh si však dal meno. Dal sa nám poznať a s ľuďmi nadviazal spoločné dejiny; vybral si jedného človeka – Abraháma – ako východiskový bod týchto dejín. Nekonečný Boh je súčasne blízky Boh. On, ktorého nemožno uzatvoriť do žiadnej budovy, chce napriek tomu bývať medzi nami, byť úplne s nami.

Ak Ježiš spolu s putujúcim Izraelom stúpa k Jeruzalemu, ide tu preto, aby s Izraelom slávil Veľkú noc: pamiatku oslobodenia Izraela – pamiatku, ktorá je vždy súčasne nádejou na definitívne oslobodenie, ktoré nám Boh daruje. A Ježiš vystupuje na tieto sviatky vo vedomí, že on sám je Baránkom, na ktorom sa uskutoční to, o čom hovorí Kniha Exodus: bezchybný baránok, samček, ktorý je v podvečer obetovaný pred očami celého Izraela ako „večité ustanovenie“ (porov. Ex 12, 5-6. 14). A napokon Ježiš vie, že jeho cesta pôjde ešte ďalej, že neskončí na kríži. Vie, že jeho cesta prenikne cez závoj medzi týmto svetom a Božím svetom; že vystúpi až k Božiemu trónu a vo svojom tele zmieri Boha a človeka. Vie, že jeho vzkriesené telo bude novou obetou a novým chrámom; že okolo neho zástupy anjelov a svätých vytvoria nový Jeruzalem, ktorý je v nebi a je zároveň aj na zemi, pretože svojou smrťou otvoril brány medzi nebom a zemou. Jeho cesta vedie ponad vrchol chrámovej hory, až do výšok samého Boha: toto je ten veľký výstup, do ktorého pozýva nás všetkých. Ježiš zostáva stále s nami tu na zemi a je stále aj pri Bohu, vedie nás tu na zemi a ponad našu zem.

Tak sa v šírke Ježišovho výstupu stávajú viditeľnými dimenzie nášho nasledovania – cieľ, ku ktorému nás chce priviesť: až do Božích výšok, do spoločenstva s Bohom, k tomu, aby sme boli spolu s Bohom. Toto je ten pravý cieľ a spoločenstvo s ním je cestou. Byť v spoločenstve s ním znamená byť na ceste, znamená neustály výstup k opravdivej výške nášho povolania. Kráčať spolu s Ježišom znamená súčasne vždy aj kráčať v spoločnom „my“ tých, ktorí ho chcú nasledovať. Vovádza nás do tohto spoločenstva. Pretože cesta k pravému životu, k tomu že sa pripodobníme vzoru Božieho Syna Ježiša Krista presahuje naše vlastné sily, toto kráčanie vždy znamená aj to, že sme nesení. Sme takpovediac na jednom lane s Ježišom

Kristom – spolu s ním na výstupe do Božích výšok. On nás ťahá a drží. Súčasťou nasledovania Ježiša je aj to, že sa necháme napojiť na takéto lano, že prijímame skutočnosť, že to nedokážeme sami. Jej súčasťou je aj tento úkon pokory, vstúpenie do spoločného „my“ Cirkvi; pripnutie sa na lano, zodpovednosť spoločenstva – aby sme lano nepretrhli tvrdohlavosťou a mudrlantstvom. Pokorne veriť spolu s Cirkvou, na ktorú sme naviazaní pri výstupe k Bohu je základnou podmienkou nasledovania. K tomuto vedomiu že spolu visíme na jednom lane patrí aj to, že sa nesprávame ako vlastníci Božieho slova, že nebežim za pomýlenou ideou emancipácie. Pokora toho, že sme odkázaní na seba a tvoríme jeden celok, je pre výstup základná. Jej súčasťou je aj to, že vo sviatostiach sa necháme vždy znova viesť za ruku Pánom, že ním sa necháme očisťovať a posilňovať, že prijímame disciplínu výstupu, aj keď sme unavení.

Napokon musíme povedať ešte toto: k výstupu do výšok Ježiša Krista, k výstupu až do Božej výšky patrí aj kríž. Tak ako v bežnom živote nemožno dosiahnuť veľké výsledky bez odriekania a tvrdého cvičenia, ako radosť z veľkého objavu vo vede alebo pravá zručnosť sa vždy spája s disciplínou, s námahou učenia sa, tak cesta k samotnému životu, k realizácii vlastného ľudstva, sa viaže na spoločenstvo s tým, ktorý vystúpil do Božích výšok prostredníctvom kríža. V konečnom dôsledku, kríž je vyjadrením toho, čo znamená láska: len ten, kto stratí sám seba, ten sa aj nájde.

Ak zhrnieme, čo sme povedali, nasledovanie Krista si ako prvý krok vyžaduje prebudiť sa z nostalgie po autentickom spôsobe ako byť ľuďmi a tak sa prebudiť pre Boha. Ďalej to znamená pripojiť sa k tým, k spoločenstvu Cirkvi. V spoločnom „my“ Cirkvi vstupujeme do spoločenstva s „Ty“ Ježiša Krista a dosahujeme tak cestu k Bohu. Okrem toho sa vyžaduje, aby sme počúvali Slovo Ježiša Krista a žili ho: vo viere, nádeji a láske. Tak sme na výstupe k definitívnemu Jeruzalemu a už odteraz sa v ňom istým spôsobom nachádzame, v spoločenstve všetkých Božích svätých.

Naše putovanie v nasledovaní Krista nesmeruje k nejakému pozemskému mestu, ale k novému Božiemu mestu, ktoré rastie uprostred tohto sveta. Putovanie k pozemskému Jeruzalemu však môže byť práve pre nás kresťanov užitočným prvkom na tejto ešte väčšej ceste. Aj ja som spojil v mojom putovaní do Svätej Zeme minulého roku tri významy. Predovšetkým som myslel na to, že aj nám sa môže pri takej príležitosti stať to, čo hovorí svätý Ján na začiatku svojho Prvého listu: to, čo sme počuli, môžeme istým spôsobom aj vidieť, dotýkať sa našimi rukami (porov. 1 Jn, 1, 1). Viera v Ježiša Krista nie je výmysel legiend. Zakladá sa na udalostiach, ktoré sa skutočne stali. Tieto udalosti my môžeme takpovediac kontemplotovať a dotýkať sa ich. Je dojemné byť v Nazarete na

mieste, kde sa anjel zjavil Márie a odovzdal jej úlohu stať sa Matkou Vykupiteľa. Je dojemné byť v Betleheme na mieste, kde Slovo, ktoré sa stalo telo, prišlo prebývať medzi nami; kráčať po miestach, kde sa Boh chcel stať dieťaťom. Je dojemné stúpať na Kalváriu, až na miesto, kde Ježiš zomrel za nás na križi. A napokon stáť pred prázdny hrobom, modliť sa tam, kde spočívalo jeho sväté telo a kde sa na tretí deň odohralo vzkriesenie. Sledovať Ježišove vonkajšie cesty nám má pomáhať, aby sme kráčali radostnejšie a s novou istotou po vnútorných cestách, ktoré nám on ukázal, a ktorými je on sám.

Keď ideme do Svätej Zeme ako pútnici, ideme tam aj preto – a toto je druhý aspekt – aby sme tu boli poslami pokoja, s výzvou pre všetkých spraviť všetko, aby sa toto miesto, ktoré nesie meno „pokoj“, stalo skutočne miestom pokoja. Tak sa putovanie súčasne stáva – a to je tretí aspekt – povzbudením pre kresťanov, aby zotrvali v krajine svojho pôvodu a aby sa v nej intenzívne angažovali za pokoj.

Vráťme sa ešte raz k liturgii Kvetnej nedele. V modlitbe, pri ktorej sú požehnané ratolesti sa modlíme, aby sme v spoločenstve s Kristom mohli prinášať ovocie dobrých skutkov. Z nesprávnej interpretácie svätého Pavla sa v priebehu dejín až po dnes vyvinul názor, akoby dobré skutky neboli súčasťou kresťanského života, alebo nemali význam pre spásu človeka. Ak Pavol hovorí, že skutky nemôžu človeka ospravedlniť, to neprotirečí dôležitosti správneho konania, a ak hovorí o konci zákona, nevyhlasuje za prekonané a bezvýznamné Desatoro Božích prikázání. Nie je teraz potrebné uvažovať nad celou šírkou otázky, ktorá apoštola Pavla zaujímala. Dôležité je zdôrazniť, že výrazom „Zákon“ nemyslí na Desatoro prikázání, ale komplexný životný štýl, ktorým sa mal Izrael chrániť pred pokušením pohanstva. Teraz však Kristus priniesol Boha ja pohanom. Im sa preto neukladá taká forma odlišovania sa. Im bol daný ako zákon jedine Kristus. Ten však znamená lásku k Bohu a k blížnemu a všetko, čo k nej patrí. Patrí k tejto láske aj Desatoro, ponímané novým a hlbším spôsobom, vychádzajúc z Krista; tie prikázania, ktoré nie sú ničím iným ako základnými pravidlami pravej lásky: predovšetkým a ako základný princíp úcta k Bohu, primát Boha, ktorý vyjadrujú prvé tri prikázania. Hovoria nám, že bez Boha sa nič nepodarí správnym spôsobom. Kto je tento Boh a aký je, to vieme z osoby Ježiša Krista. Ďalej nasleduje posvätnosť rodiny (štvrté prikázanie), svätosť života (piate prikázanie), usporiadanie manželstva (šieste prikázanie), spoločenský poriadok (siedme prikázanie), a napokon nedotknuteľnosť pravdy (ôsme prikázanie). Toto všetko je dnes maximálne aktuálne, a to aj v zmysle svätého Pavla, ak čítame v celkových súvisoch jeho listy. „Prinášať ovocie dobrých skutkov“: na začiatku Veľkého týždňa prosíme Pána aby nám všetkým vždy dával toto ovocie.

Na záver modlitby pri požehnaní ratolestí počujeme zvolanie, ktorým pútnici pozdravujú Ježiša pred bránami Jeruzalema. Sú to slová 118. Žalmy, ktoré pôvodne kňazi volali zo Svätého mesta a ktoré sa medzičasom stali vyjadrením mesiánskej nádeje: „Požehnaný, ktorý prichádza v mene Pánovom“ (Ž 118, 26; Lk 19, 38). Pútnici vidia v Ježišovi toho, ktorý bol očakávaný od vekov, ktorý prichádza v mene Pánovom, ba podľa Lukášovho evanjelia tu ešte vkladajú jedno slovíčko: „Požehnaný kráľ, ktorý prichádza v mene Pánovom“. Pokračujú zvolania, ktoré nám pripomína poslanstvo anjelov na Vianoce, avšak obmieňa ich spôsobom, hodným zamyslenia. Anjeli hovorili o sláve Boha na výsostiach a o pokoji na zemi pre ľudí, zahrnutých Božou dobrotou. Pútnici pri vstupe do Svätého mesta hovoria: „Pokoj na nebi a sláva na výsostiach“. Vedia príliš dobre, že na zemi nieto pokoja. Tak je toto zvolanie vyjadrením hlbkej bolesti, no zároveň aj modlitbou nádeje: Nech ten, ktorý prichádza v mene Pánovom, priniesie na zem to, čo je na nebi. Jeho kraľovanie nech sa stane kraľovaním Boha, prítomnosťou Boha na zemi. Cirkev pred eucharistickým premenením spieva slová žalmu, ktorým pozdravovali Ježiša pred jeho vstupom do Svätého mesta: pozdravuje Ježiša ako kráľa, ktorý prichádza od Boha a v Božom mene prichádza medzi nás. Aj dnes je tento radostný pozdrav zároveň prosbou a nádejou. Prosíme Pána, aby nám priniesol nebo: slávu Bohu a pokoj ľuďom. Tento pozdrav chápeme v duchu prosby v modlitbe Otčenáš: „Buď vôľa tvoja, ako v nebi tak i na zemi!“. Vieme, že nebo je nebo, miesto slávy a pokoja, pretože tam úplne vládne Božia vôľa. A vieme aj to, že zem nebude nebom, kým sa na nej neuskutoční Božia vôľa. Pozdravujme teda Ježiša, ktorý prichádza z neba a prosme ho, aby nám pomáhal poznať a plniť Božiu vôľu. Aby Božie kraľovstvo vstúpilo do sveta a tak bol naplnený žiarou pokoja. **-mg-**

Benedikt XVI. sa stretol s prezidentom Guatemaly

Vatikán (26. marca, RV) – Pápež Benedikt XVI. prijal na osobitnej audiencii prezidenta Guatemaly Álvara Coloma Caballerosa. Následne sa prezident stretol aj s vatikánskym štátnym sekretárom kardinálom Tarcisiom Bertonom a so sekretárom pre vzťahy so štátmi Mons. Dominiquem Mambertim. Počas priateľských rozhovorov prítomní vyzdvihli dobré vzťahy medzi Cirkvou a štátom a osobitne prínos Cirkvi k rozvoju krajiny. Potom sa dotkli oblasti medzinárodnej situácie, s osobitným prihliadnutím na výzvy v súvislosti s chudobou, organizovanou kriminalitou a emigráciou. Vyzdvihli tiež dôležitosť podpory ľudského života od jeho počatia a dôležitú úlohu výchovy. **-sg-**

Generálna audiencia Benedikta XVI.: Príprava na slávenie Veľkej noci

Vatikán (31. marca, RV) – Drahí bratia a sestry, prežívame sväté dni, ktoré nás pozývajú, aby sme sa zamysleli nad hlavnými udalosťami nášho vykúpenia, nad jadrom našej viery. Zajtra začína Veľkonočné trojdnie, najdôležitejší čas liturgického roka, ktorý nás pozýva k tichu a k modlitbe, aby sme kontemplotovali tajomstvo utrpenia, smrti a zmŕtvychvstania nášho Pána. Vo svojich homíliách Cirkevní otcovia často hovoria o týchto dňoch, ktoré – ako poznamenáva sv. Atanáž v jednom zo svojich Paschálnych listov – nás vovádzajú „do času, čo nám dáva spoznať nový začiatok: deň svätej Paschy, keď sa Pán za nás obetoval“ (List 5,1-2: PG 26, 1379). Pripomínam vám preto, aby ste tieto dni prežili naozaj intenzívne – aby sa život nás všetkých obrátil k zapálenému a opravdivému spojeniu s Kristom, ktorý za nás zomrel a vstal z mŕtvych.

Svätá omša svätenia olejov, ranné prelúdium Zeleného štvrtku, zajtra ráno spojí kňazov so svojim biskupom. Počas tejto významnej liturgickej slávnosti, ktorá sa koná výlučne v diecéznych katedrálach, budú požehnané oleje chorých, katechumenov a takisto krizma. Okrem toho biskup a kňazi obnovia svoje kňazské sľuby, ktoré zložili v deň vysviacky. Dané gesto práve v tomto roku nadobúda zvláštny význam, pretože ho vykonávajú uprostred Roka kňazov, ktorý som vyhlásil na pripomenutie 150. výročia smrti svätého arského farára. Všetkým kňazom by som rád zopakoval svoje pranie, ktoré som vyslovil na konci listu pri otvorení Kňazského roka: „Podľa príkladu svätého arského farára nechajte sa získať pre Krista a buďte aj vy pre dnešný svet poslami nádeje, zmierenia a pokoja!“

Zajtra poobede budeme sláviť ustanovenie sviatosti Eucharistie. Apoštol Pavol, keď písal do Korintu, uisťoval prvých kresťanov o pravdivosti eucharistického tajomstva – a odovzdal im to, čo sám prijal. „Pán Ježiš v tú noc, keď bol zradený, vzal chlieb, vzdával vďaky, lámal ho a povedal: „Toto je moje telo, ktoré je pre vás; toto robte na moju pamiatku.“ Podobne po večeri vzal kalich a hovoril: „Tento kalich je nová zmluva v mojej krvi. Toto robte, kedykoľvek ho budete piť, na moju pamiatku“ (1 Kor 11, 23-25). Tieto slová jasne ukazujú Kristov úmysel: pod spôsobom chleba a vína on sám vstupuje do reálneho sveta svojím obetovaným telom a vyliatou krvou, teda obetou Novej zmluvy. V tom istom okamihu ustanovuje apoštolov a ich nástupcov za vysluhovateľov tohto tajomstva, ktoré odovzdáva Cirkvi ako najvyšší dôkaz svojej lásky.

V sugestívnom slávení si okrem toho pripomenieme gesto, ktoré Ježiš urobil, keď umyl nohy apoštolom (porov. Jn 13, 1-25). Tento skutok sa pre evanjelistu stáva predstavením celého Ježišovho života a ukazuje jeho lásku až do posledného okamihu:

nekonečnú lásku, schopnú priviesť človeka do spoločenstva s Bohom a darovať mu slobodu. Na konci liturgie Zeleného štvrtku Cirkev uschováva Najsvätejšiu Sviatosť na osobitné miesto, čo naznačuje samotu v Getsemanskej záhrade a Ježišovu smrteľnú úzkosť. Pred Eucharistiou veriaci kontemplujú Ježiša v čase jeho osamotení a modlia sa, aby sa skončili všetky osamotení celého sveta. Toto liturgické slávenie je tiež pozvaním k snahe o dôverné stretnutie s Pánom v modlitbe, k spoznaniu Krista v tých, čo sú osamotení, k tomu, aby sme s ním bdeli a aby sme ho vedeli prijať ako svetlo nášho života.

Na Veľký Piatok si pripomenieme utrpenie a smrť Pána. Ježiš daroval svoj život v obete na odpustenie hriechov ľudstva: vybral si na to najkruťejšiu a najponížujúcejšiu smrť: ukrižovanie. Medzi Poslednou večerou a Ježišovou smrťou je neoddeliteľné spojenie. V Poslednej večeri Ježiš daruje svoje Telo a svoju Krv – teda svoju pozemskú existenciu, seba samého, čím anticipuje svoju smrť a pretvára ju na gesto lásky. A tak smrť, ktorá je sama o sebe koncom, zničením všetkých vzťahov, je Kristom pretvorená na gesto sebadarovania, na nástroj spásy a vyhlásenie o víťazstve lásky. Týmto spôsobom sa Ježiš stáva kľúčom pre pochopenie Poslednej večere, ktorá je predzvesťou premeny násilnej smrti na dobrovoľnú obeť, na gesto lásky, ktoré vykupuje a zachraňuje svet.

Biela Sobota je poznačená veľkým tichom. Kostoly sú bez výzdoby a nekonajú sa v nich liturgické slávenia. V tomto čase očakávania a nádeje sú veriaci pozvaní k modlitbe, premýšľaniu a k obráteniu, a to aj prostredníctvom sviatosti zmierenia, aby sa vnútorne obnovení mohli zúčastniť na slávení Veľkej noci.

Na Bielu Sobotu v noci, počas slávnostnej Veľkonočnej vigílie, ktorá je „matkou všetkých vigílií“, toto ticho preruší spev „Aleluja“, ktorý oznamuje Kristovo vzkriesenie a ohlasuje víťazstvo svetla nad tmou, života nad smrťou. Cirkev sa zaraduje zo stretnutia so svojím Pánom a vstúpi do veľkonočného dňa, ktorý Pán otvára svojím Zmŕtvychvstaním. Drahí bratia a sestry, pokúsme sa intenzívne prežiť toto sväté Trojdnie, ktoré práve prichádza, aby sme boli vždy hlbšie začlenení do tajomstva Krista, ktorý za nás zomrel a vstal z mŕtvych. Nech nás na tejto duchovnej púti sprevádza Najsvätejšia Panna Mária. Ona, ktorá nasledovala Krista v jeho utrpení a bola aj pod Krížom, nech nás uvedie do Veľkonočného tajomstva, aby sme mohli zažiť radosť a pokoj vychádzajúci od Zmŕtvychvstalého.

S týmito myšlienkami vám už teraz prajem požehnanú Veľkú noc – a spolu s vami aj vašim spoločenstvám a všetkým vašim drahým.

Preklad: Martin Kramara

Homília Svätého Otca na svätej omši spojenej so svätením olejov

Vatikán (1. apríla, RV) - Homília pápeža Benedikta XVI. na Zelený štvrtok, na svätej omši spojenej so svätením krizmy, v Bazilike sv. Petra vo Vatikáne:

Drahí bratia a sestry, stredobodom kultu Cirkvi je sviatosť. Znamená, že to primárne nie sme my, ktorí konáme, ale že nám Boh v predstihu vychádza v ústrety svojím konaním, díva sa na nás a vedie nás k sebe. A je tu ešte niečo výnimočné: Boh sa nás dotýka prostredníctvom materiálnych vecí, prostredníctvom darov stvorenia, ktoré najíma do svojej služby a robí z nich nástroje stretnutia medzi nami a Ním. Existujú štyri prvky stvorenia, na ktorých je postavený svet sviatostí: voda, chlieb, víno a olivový olej. Voda, ako základný prvok a zásadná podmienka všetkého života, je esenciálnym znamením aktu, v ktorom sa prostredníctvom krstu stávame kresťanmi a rodíme sa pre nový život. Zatiaľ, čo voda je životne dôležitým prvkom všade, a teda predstavuje zdieľaný prístup všetkých ľudí, aby sa znovuzrodili ako kresťania, ostatné tri prvky patria ku kultúre stredomorského regiónu. Inými slovami, poukazujú na konkrétne historické prostredie, v ktorom vzniklo kresťanstvo. Boh konal na jasne určenom mieste na zemi, skutočne začal písať dejiny spolu s ľuďmi. Na jednej strane sú tieto tri prvky darom stvorenia, na druhej sú indikáciou miest dejín Boha s ľuďmi. Sú syntézou medzi stvorením a dejinami: Božie dary, ktoré zás vždy spájajú s tými časťami sveta, v ktorých sa Boh rozhodol konať s nami v čase dejín, kde sa rozhodol stať sa jedným z nás.

V týchto troch elementoch je prítomná určitá gradácia. Chlieb je prepojený s každodenným životom. Je to základný dar života, plynúceho deň za dňom. Víno odkazuje na slávnosť, na vyberanosť stvorenia, v ktorej zároveň nachádza zvlášť vyjadrenie radosť vykúpených. Olivový olej má široký rad významov. Je potravou, liekom, skrášľuje, pripravuje nás na boj a dáva nám silu. Králi a kňazi bývajú pomazaní olejom, ktorý je tak znamením dôstojnosti a zodpovednosti, ako aj sily, pochádzajúcej od Boha. V našom pomenovaní „kresťania“ je prítomné tajomstvo tohto oleja. Výraz „kresťania“, ktorým bývajú Kristovi učenci označovaní už od prvopočiatkov kresťanstva zo strany pohanov, je odvodený od slova „Kristus“ – gréckeho prekladu slova „Mesiáš“, ktoré znamená „pomazaný“. Byť kresťanom znamená pochádzať od Krista, patriť Kristovi, Božiemu pomazanému, ktorému Boh udelil kráľovskú a kňazskú hodnosť. Znamená to patriť tomu, ktorého pomazal sám Boh – nie hmatateľným olejom, ale Tým, ktorého olej predstavuje: svojím Duchom Svätým. Olivový olej je teda veľmi výnimočným spôsobom

symbolom absolútneho preniknutia človeka Ježiša Duchom Svätým.

Na omši so svätením olejov na Zelený štvrtok sú posvätné oleje stredobodom liturgického deja. Sú posvätené biskupom v katedrále na celý rok. Slúžia teda aj ako vyjadrenie jednoty Cirkvi, zaručenej episkopátom, a poukazujú na Krista, skutočného „pastiera a biskupa“ našich duší, ako ho nazýva svätý Peter (1 Pt 2:25). Zároveň držia celý liturgický rok zakotvený v tajomstve Zeleného štvrtku. Napokon odkazujú na Olivovú záhradu, scénu Ježišovho vnútorného prijatia svojho Utrpenia. Olivová záhrada je i miestom, z ktorého vystúpil k Otcovi, a je teda miestom vykúpenia: Boh nezanechal Ježiša v smrti. Ježiš žije večne s Otcom, je všadeprítomný, vždy s nami. Toto dvojité tajomstvo Olivovej hory je takisto vždy „činné“ v posvätnom oleji Cirkvi. V štyroch sviatostiach je olej znakom Božej dobroty, ktorá sa nás dotýka: v krste, v birmovaní ako vo sviatosti Ducha Svätého, v rôznych stupňoch kňazského svätenia a napokon pri pomazaní chorých, v ktorom je nám olej ponúkaný takpovediac ako Boží liek – ako liek, ktorý nás ubezpečuje o jeho добрote, ponúkajúc nám silu a útechu, pričom zároveň presahuje moment choroby smerom k definitívnemu uzdraveniu, ku vzkrieseniu (porov. Jak 5:14). Tak nás olej vo svojich rôznych formách sprevádza v priebehu života, počínajúc katechumenátom a krstom, až k momentu, v ktorom sa chystáme na stretnutie s Bohom, našim Sudcom a Spasiteľom. Ba čo viac, omša so svätením olejov, v ktorej je nám sviatostné znamenie oleja predstavené ako súčasť jazyka Božieho stvorenia, prehovára osobitným spôsobom k nám, ktorí sme kňazmi: Hovorí o Kristovi, ktorého Boh pomazal za Kráľa a Kňaza – o Tom, ktorý nám dáva účasť na svojom kňazstve, svojím „pomazaním“ prostredníctvom našej kňazskej vysviacky.

Chcel by som sa ešte pokúsiť o krátku interpretáciu tajomstva tohto svätého znamenia v jeho esenciálnom vzťahu ku kňazskému povolaniu. V ľudovej etymológii je grécke slovo „elaion“ – olej - už od dávnych čias spájané so slovom „eleos“ – milosrdenstvo. V rôznych sviatostiach je posvätný olej vždy znakom Božieho milosrdenstva. Takže význam kňazského pomazania vždy zahŕňa poslanie prinášať Božie milosrdenstvo tým, ktorým slúžime. V lampe našich životov by olej milosrdenstva nikdy nemal vyschnúť. Získajme ho od Pána vždy v príhodnom čase – v našom stretnutí s jeho Slovom, v našom prijímaní sviatostí, v čase, ktorý s Ním trávime v modlitbe.

V priebehu príbehu holubice, nesúcej olivovú ratolesť, ktorá oznamovala koniec potopy – a teda

nový Boží mier so svetom ľudí – nielen holubica, ale aj olivová ratolesť a olej samotný sa stali symbolmi mieru. Starovekí kresťania s obľubou ozdobovali hroby svojich zosnulých korunou víťazstva a olivovou ratoľstvom, symbolom pokoja. Vedeli, že Kristus premohol smrť a že ich zosnutí odpočívajú v Kristovom pokoji. Vedeli, že oni sami sú očakávaní Kristom, že im sľúbil pokoj, ktorý im svet nedokáže dať. Pamätali si, že prvé slová Zmŕtvychvstalého Pána jeho učeníkom zneli: „Pokoj vám!” (Jn 20:19). On sám akoby prinášal olivovú ratolesť, prináša pokoj svetu. Zvestuje spásnosnú dobrotu Boha. On je naším pokojom. Kresťania by teda mali byť ľuďmi pokoja, ľuďmi, ktorí uznávajú a žijú tajomstvo Kríža ako tajomstvo zmierenia. Kristus nevítazi mečom, ale Krížom. Víťazi porazením nenávisť. Víťazi prostredníctvom moci svojej väčšej lásky. Kristov Kríž vyjadruje jeho “nie” násiliu. Týmto sa stáva znamením víťazstva Boha, ktoré ohlasuje novú Ježišovu cestu. Ten, ktorý trpel, bol silnejší ako tí, ktorí uplatňovali moc. Svojím sebadarováním na Kríži Kristus premohol násilie. Ako kňazi sme povolání, v bratstve s Ježišom Kristom, byť mužmi pokoja, sme povolání stavať sa proti násiliu a dôverovať väčšej moci lásky.

Ďalším aspektom symboliky oleja je aj skutočnosť, že dodáva silu v zápase. To neprotirečí pokoji, ale tvorí jeho súčasť. Zápas kresťanov spočíval – a stále spočíva – nie v používaní násilia, ale v skutočnosti, že boli a sú pripravení trpieť pre dobro, pre Boha. Spočíva v skutočnosti, že kresťania, ako dobrí občania, dodržiavajú zákon a robia to, čo je spravodlivé a dobré. Spočíva v skutočnosti, že odmietajú konať to, čo v platných zákonoch nie je právom, ale nespravodlivosťou. Zápas mučeníkov spočíva v ich konkrétnom „nie” voči nespravodlivosti: tým, že sa odmietajú zúčastňovať na modloslužobníctve, uctievaní cisára, sa odmietajú skloniť pred faľšou, klaňať sa ľudským osobám a ich moci. Svojím „nie” lži a všetkým jej dôsledkom udržali moc práva a pravdy, a tak slúžili skutočnému pokoji. I dnes je pre kresťanov dôležité nasledovať to, čo je správne, čo predstavuje základ pokoja. I dnes je pre kresťanov dôležité neprijímať zlo, ktoré je povyšované na právo – napríklad zabíjanie nevinných nenarodených detí. Týmto spôsobom slúžime pokoji, týmto spôsobom nasledujeme stopy Ježiša Krista, o ktorom svätý Peter hovorí: „Keď mu zlorečili, on nezlorečil, keď trpel, nevyhrážal sa, to postúpil tomu, ktorý súdi spravodlivo. Sám vyniesol naše hriechy na svojom tele na drevo, aby sme zomreli hriechu a žili pre spravodlivosť” (1 Pt 2:23-24).

Cirkevní otcovia boli očarení úryvkom zo Žalmu 45 – podľa tradície snubného žalmu Šalamúna

– ktorý bol kresťanmi interpretovaný ako svadobný žalm nového Šalamúna, Ježiša Krista, s jeho Cirkvou. Kráľovi, Kristovi, sa hovorí: „Miluješ spravodlivosť a nenávidíš nepravosť, preto Ťa Boh, tvoj Boh, pomazal olejom radosti viac ako tvojich druhov” (v. 8). Čo je olejom radosti, ktorým bol Kristus, skutočný kráľ, pomazaný? Otcovia nemali v tejto súvislosti žiadne pochybnosti: olej radosti je sám Duch Svätý, ktorý bol vyliaty na Ježiša Krista. Duch Svätý je radosť, pochádzajúca od Boha. Od Ježiša sa táto radosť prenáša na nás v jeho evanjeliu, v radosťnom posolstve, že nás Boh pozná, že je dobrý a že jeho dobrota je mocou nad všetky moci; že sme ním chcení a milovaní. Olej radosti, ktorý bol vyliaty na Krista a prechádza na nás od neho, je Duch Svätý, dar Lásky, ktorý nás robí šťastnými, že sme nažive. Pretože poznáme Krista a v ňom poznáme Boha, vieme, že je dobré byť ľudskou bytosťou. Je dobré žiť, pretože sme milovaní, pretože samotná pravda je dobrá.

V ranej Cirkvi bol posvätený olej považovaný za zvláštne znamenie prítomnosti Ducha Svätého, ktorý sa nám udeľuje ako dar od Krista. On je olejom radosti. Táto radosť je odlišná od zábavy a od vonkajšieho šťastia, ktoré hľadá súčasná spoločnosť. Zábava na pravom mieste je zaiste dobrá a príjemná. Je dobré môcť sa zasmiať. Ale zábava nie je všetko. Je to iba malá časť našich životov, a keď sa snaží byť celým životom, stáva sa maskou, za ktorou číha zúfalstvo, alebo prinajmenšom pochybnosti, či je život skutočne dobrý, alebo či nebyť by nebolo lepšie, ako byť. Radosť, ktorá k nám prichádza od Krista, je odlišná. Robí nás šťastnými, ale dokáže aj dokonale koexistovať s utrpením. Dáva nám schopnosť trpieť, a v utrpení si aj tak uchovávať radosť. Dáva nám schopnosť zdieľať utrpenie iných, a tým, že sme si navzájom k dispozícii, vyjadriť hmatateľne svetlo a dobrotu Boha. Vždy ma zasiahne pasáž zo Skutkov apoštolov, podľa ktorej apoštol, po tom, čo ich veľrada nechala zbičovať, „odchádzali natešení, že boli uznaní za hodných znášať potupu pre Ježišovo meno” (porov. Sk 5:41). Ktokoľvek, kto miluje, je pripravený trpieť za milovaného a kvôli jeho láske, a takýmto spôsobom zakúša hlbšiu radosť. Radosť mučeníkov bola silnejšia, než muky, ktoré im boli spôsobené. Táto radosť bola v konečnom dôsledku víťazná a otvorila brány dejín pre Krista. Ako kňazi sme – slovami svätého Pavla – “prišpietavateľmi k vašej radosti” (porov. 2 Kor 1:24). V plode olivového stromu, v posvätenom oleji, sa nás dotýka dobrota Stvoriteľa, láska Vykupiteľa. Modlime sa, aby nás jeho radosť prenikala stále hlbšie a aby sme boli schopní ju opäť prinášať svetu, ktorý tak veľmi potrebuje radosť, prameňiacu z pravdy. Amen. **Preklad: Danka Jacečková**

Homília Benedikta XVI. pri svätej omši na pamiatku Poslednej večere

Vatikán (1. apríla, RV) - Homília pápeža Benedikta XVI. pri svätej omši na pamiatku Poslednej večere, v Lateránskej bazilike v Ríme na Zelený štvrtok:

Drahí bratia a sestry, svätý Ján, oveľa obsiahlejším spôsobom, ako ostatní traja evanjelisti, nám vo svojom evanjeliu približuje Ježišove rozlúčkové príhovory, ktoré sa zdajú ako testament a ako zhrnutie základného jadra jeho poslania. Na začiatku týchto príhovorov je umývanie nôh, v ktorom je Ježišova vykupiteľská služba v mene ľudstva, potrebujúceho očistenie, zhrnutá do gesta pokory. Nakoniec sa Ježišove slová premieňajú na modlitbu, na jeho kňazskú modlitbu, ktorej pozadie podľa exegétov vychádza z rituálu židovského sviatku odčinenia. To, čo bolo zmyslom tohto sviatku a jeho obradov - očistenie sveta, jeho zmierenie s Bohom - sa uskutočňuje v akte Ježišovej modlitby, modlitby, ktorá zároveň anticipuje utrpenie a premieňa ho na modlitbu. V kňazskej modlitbe sa tak zviditeľňuje osobitným spôsobom aj neustále tajomstvo Zeleného štvrtku: nové kňazstvo Ježiša Krista a jeho pokračovanie v posvätení apoštolov, v zahrnutí učeníkov do Pánovho kňazstva. Z tohto nevyčerpatelne hlbokého textu by som chcel vybrať tri Ježišove vyjadrenia, ktoré nás môžu hlbšie viesť do tajomstva Zeleného štvrtku.

Na prvom mieste je tu veta: „A večný život je v tom, aby poznali teba, jediného pravého Boha, a toho, ktorého si poslal, Ježiša Krista“ (Jn 17,3). Každá ľudská bytosť chce žiť. Túži po skutočnom, plnom živote, živote, ktorý bude stáť za to, ktorý bude radosťou. S túžbou po živote je zároveň spojený odpor k smrti, ktorá je napriek tomu neodvratná. Keď Ježiš hovorí o večnom živote, myslí na autentický život, pravý, ktorý bude stáť za to, aby sme ho žili. Nemyslí tu jednoducho na život, ktorý prichádza po smrti. On tu myslí na autentický spôsob života - života, ktorý je naplnený životom a preto nepodlieha smrti, ale ktorý sa môže začať už na tomto svete, dokonca sa v ňom musí začať. Len ak sa už teraz naučíme žiť autentickým spôsobom, ak sa naučíme tomu životu, ktorý nám nemôže smrť zobrať, má prísľub večnosti zmysel. Ale ako sa to dá uskutočniť? Čo je to ten skutočne večný život, ktorému ani smrť nemôže ublížiť? Ježišovu odpoveď sme počuli: Večný život je v tom, aby poznali teba - Boha - a toho, ktorého si poslal, Ježiša Krista. Na naše prekvapenie nám tam hovorí, že život je poznanie. Znamená to predovšetkým, že život je vzťah. Nikto nemá život od seba samého a iba pre seba samého. My ho máme od iných, vo vzťahu s inými. Ak je to vzťah v pravde a láske, darovanie a prijatie, dáva plnosť životu, robí ho krásnym. Ale práve preto zničenie vzťahu, ktoré je dielom smrti, môže byť osobitne bolestné, môže vyvolávať otázky nad samotným životom. Iba vzťah s Ním, ktorý je sám Život, môže držať aj môj život mimo vŕst smrti, môže ma cez ne preniesť živého. Už v gréckej filozofii existovala myšlienka, že človek môže nájsť večný život, ak sa bude držať toho, čo je nezničiteľné - pravdy, ktorá je večná. Mohli by sme povedať, že by sa mal naplniť

pravdou, aby do seba preniesol podstatu večnosti. Ale iba ak je pravda Osobou, môže ma preniesť cez noc smrti. My sa držíme Boha - Ježiša Krista, Zmŕtvychvstalého. A tak prichádzame k Tomu, ktorý je sám životom. V tomto vzťahu žijeme aj prekonávajúci smrť, pretože nás neopúšťa Ten, ktorý je sám Životom.

Ale vráťme sa k Ježišovým slovám. Večný život jet o, že poznajú teba, a toho, ktorého si ty poslal. Poznanie Boha sa stáva večným životom. Samozrejme, že sa tu pod pojmom „poznanie“ rozumie niečo viac ako vonkajšia informovanosť, ako sa napríklad dozvedáme, keď zomrie nejaká známa osobnosť a kedy bol uskutočnený nejaký vynález. Poznanie v zmysle Svätého Písma znamená vnútorne sa zjednotiť s druhým. Poznať Boha, poznať Krista, znamená tiež milovať ho, v istom zmysle sa s ním zjednotiť pomocou poznania a lásky. Náš život sa teda stáva autentickým životom, pravým a tiež večným, ak poznáme toho, ktorý je základom každého bytia a každého života. Takto sa Ježišovo slovo pre nás stáva výzvou: staňme sa priateľmi Ježiša, usilujme sa poznať ho stále viac! Žime v dialógu s ním! Učme sa od neho ako správne žiť, staňme sa jeho svedkami! Vtedy sa staneme ľuďmi lásky a budeme konať správnym spôsobom. Takto sme skutočne nažive.

Dvakrát v priebehu kňazskej modlitby Ježiš hovorí o zjavení Božieho mena. „Zjavil som tvoje meno ľuďom, ktorých si mi dal zo sveta“ (Jn 17, 6). „Ohlásil som im tvoje meno a ešte ohlásim, aby láska, ktorou ma miluješ, bola v nich a aby som v nich bol ja“ (Jn 17, 26). Pán sa tu dotýka udalosti horiaceho kra, pri ktorej Boh, na Mojžišovu otázku, zjavil svoje meno. Ježiš chce teda povedať, že on dokončí to, čo začalo udalosťou horiaceho kra: v ňom sa Boh, ktorý sa dal spoznať Mojžišovi, zjavuje naplno. A že tak uskutočňuje zmierenie, že láska, ktorou Boh miluje svojho Syna v tajomstve Trojice, teraz zapája ľudí do tohto Božského kolobehu lásky. Ale čo presnejšie znamená že zjavenie horiaceho kra je dovŕšené, dosiahne plnosť svojho cieľa? Podstatné z udalosti na vrchu Horeb nebolo tajomné slovo, „meno“ ktoré Boh dal Mojžišovi ako akýsi znak rozpoznania. Označiť meno znamená vstúpiť do vzťahu s iným. Teda zjavenie Božieho mena znamená, že Boh, ktorý je nekonečný a existuje sám v sebe, vstupuje do spleti ľudských vzťahov; On, tak povediac, vychádza zo seba samého a stáva sa jedným z nás, tým, ktorý je medzi nami a pre nás. Preto v Izraeli pod menom Boh nebol chápaný iba termín tajomstva, ale fakt Božieho bytia s nami. Chrám je podľa Svätého písma miestom, v ktorom prebýva Božie meno. Boh nie je uzavretý do žiadneho pozemského priestoru; On ostáva nekonečne nad svetom. Ale v chráme je prítomný pre nás ako Ten, ktorý môže byť nazvaný – ako Ten, ktorý chce byť s nami. Toto bytie Boha so svojím ľuďom sa završuje vo vtelení Syna. V ňom sa skutočne dopĺňa to, čo malo začiatok pri horiacom kře: Boha môžeme volať ako človeka a on je nám blízko. Je jedným z nás, a predsa je večný a nekonečný. Jeho láska vychádza takpovediac

zo seba samej a vstupuje do nás. Tajomstvo Eucharistie, prítomnosť Pána pod spôsobom chleba a vína je maximálna a najvyššia kondenzácia tohto nového Božieho bytia s nami. „Skutočne, ty si skrytý Boh, Boh Izraela“, modlil sa prorok Izaiáš (45,15). To ostáva stále pravdivé. Ale zároveň môžeme povedať: skutočne si blízky Boh, si Boh s nami. Zjavil si nám svoje tajomstvo a ukázal si nám svoju tvár. Zjavil si nám seba samého a dal si sa do našich rúk... Teraz nás má preniknúť radosť a vďačnosť, pretože sa nám zjavil; pretože On, Nekonečný a Nepochopiteľný nášmu rozumu, je Boh blízky, ktorý miluje, Boh, ktorého môžeme aj my poznať a milovať.

Najznámejšou prosbou kňazskej modlitby je prosba o jednotu učeníkov, vtedajších i tých, ktorí prídu: „Neprosím len za nich – spoločenstvo učeníkov zhromaždených pri Poslednej večeri - ale aj za tých, čo skrze ich slovo uveria vo mňa: aby všetci boli jedno, ako ty, Otče vo mne a ja v tebe, aby aj oni boli v nás, aby svet uveril, že si ma ty poslal“ (porov. Jn 20-21). O čo presne žiada Pán? Predovšetkým sa modlí za učeníkov svojho času, i tých budúcich. Dáva sa vpred do priestoru budúcnosti. Vidí jej nástrahy a odporúča toto spoločenstvo do Otcovho srdca. Modlí sa k Otcovi za Cirkev a jej jednotu. Bolo povedané, že v Jánovom evanjeliu nie je Cirkev prítomná. Tu sa však objavuje vo svojich základných črtách: ako spoločenstvo učeníkov, ktorí prostredníctvom slov apoštolov veria v Ježiša Krista a tak sa stávajú jedným. Ježiš sa modlí za Cirkev, aby bola jedno a aby bola apoštolská. Táto modlitba sa tak vlastne stáva zakladajúcim aktom Cirkvi. Pán prosí Otca o Cirkev. Tá sa rodí z modlitby Ježiša a prostredníctvom zvesti apoštolov, ktorí ohlasujú Božie meno a vovádzajú ľudí do spoločenstva lásky s Bohom. Ježiš prosí, aby zvest' apoštolov pokračovala vo všetkých časoch, aby zhromažďovala ľudí, ktorí na jej základe spoznávajú Boha a toho, ktorého on poslal, jeho syna Ježiša Krista. Prosí, aby boli ľudia vedení k viere, a prostredníctvom viery k láske. Žiada Otca, aby títo veriaci „boli v nás“ (Jn 17:21); inými slovami, aby žili vo vnútornom spoločenstve s Bohom a Ježišom Kristom, a aby z tohto vnútorného spoločenstva s Bohom vznikla viditeľná jednotu. Dvakrát Pán hovorí, že táto jednotu by mala viesť k tomu, aby svet uveril v poslanie Ježiša Krista. Musí to teda byť jednotu, ktorá je viditeľná. Jednotu, ktorá natoľko presahuje obyčajné ľudské možnosti, že sa stane znamením pred svetom a potvrdí poslanie Ježiša Krista. Ježišova modlitba nám dáva istotu, že zvest' apoštolov v dejinách nepominie; že vždy prebudí vieru a zhromaždí ľudí v jednotu, ktorá sa stane svedectvom o poslaní Ježiša Krista. Ale táto modlitba nás zároveň vyzýva k neustálemu spytovaniu svedomia. V tejto hodine sa nás Pán pýta: žiješ skrze vieru v spoločenstve so mnou a teda v spoločenstve s Bohom? Alebo žiješ skôr pre seba samého, vzdal'ujúc sa od viery? A nie si tak vinný z rozdelenia, ktoré zatemňuje moje poslanie vo svete a bráni ľuďom stretnúť sa s Božou láskou? Bolo to súčasťou historického utrpenia Ježiša, a zostáva to súčasťou jeho pokračujúceho utrpenia počas dejín, že videl, a aj teraz

naďalej vidí všetko, čo ohrozuje a ničí jednotu. Keď rozjímame o Pánovom utrpení, musíme vnímať aj Ježišovu bolesť z toho, že konáme v rozpore s jeho modlitbou; že vzdorujeme jeho láske; že sa stavíme proti jednotu, ktorá má byť pre svet svedectvom o jeho poslaní.

Teraz, keď Pán v Najsvätejšej Eucharistii dáva sám seba – svoje telo a svoju krv – a kladie sa do našich rúk a našich srdc, chceme, aby sa nás dotkla jeho modlitba. Chceme vstúpiť do jeho modlitby a takto ho prosiť: Áno, Pane, daruj nám vieru v teba, ktorý si jedno s Otcom v Duchu Svätom. Obdaruj nás, nech žijeme v tvojej láske a staneme sa tak jedným, ako ty si jedno s Otcom, aby svet uveril. Amen.

Preklad: Danka Jacečková, Eudovít Malík, Peter Dufka

Slová Svätého Otca na Krížovej ceste v Koloseu

Vatikán (2. apríla, RV) – Prihovor pápeža Benedikta XVI na záver Krížovej cesty v rímskom Koloseu na Veľký piatok:

Drahí bratia a sestry, v modlitbe, so sústredeným a dojatým duchom, sme v tento večer prešli Krížovou cestou. S Ježišom vystúpili na Kalváriu a rozjímali sme o jeho utrpení, pripomínajúc si, aká hlboká bola a stále je jeho láska k nám. Ale v tejto chvíli sa nechceme obmedziť iba na súcit, prameniáci z nášho krehkého sentimentu; chceme sa predovšetkým cítiť plne účastní na Ježišovom utrpení, chceme sprevádzať nášho Učiteľa, zdieľajúc jeho utrpenie v našom živote, v živote Cirkvi, pre život sveta, pretože vieme, že práve na Pánovom kríži, v bezhraničnej láske, ktorou daruje sám seba v úplnosti, spočíva zdroj milosti, slobody, pokoja a spásy.

Texty, meditácie a modlitby Krížovej cesty nám pomohli hľadiť na toto tajomstvo utrpenia aby sme si osvojili nesmiernu lekciu lásky, ktorú nám Boh dal na kríži, aby sa v nás opäť zrodila túžba pretvoriť naše srdce, žijúc každý deň tú istú lásku, ktorá je jedinou silou schopnou zmeniť svet.

Dnes večer sme rozjímali o Ježišovi v jeho tvári plnej bolesti, vysmievanej, hanobenej, znetvorenej hriechom človeka; zajtra v noci ju budeme kontemplovať plnú radosť, žiary a svetla. Odkedy Ježiš zostúpil do hrobu, hrob a smrť nie sú viac miestom bez nádeje, kde sa končia dejiny úplným zlyhaním, kde sa človek dotýka hraničných limitov svojej nemohúcnosti. Veľký piatok je deň najväčšej nádeje, ktorá dozrela na kríži, zatiaľ čo Ježiš zomiera, zatiaľ, čo posledný krát vydýchne, zvolajúc mocným hlasom: „Otče do tvojich rúk porúčam svojho ducha“ (Lk 23,36). Odovzdávajúc svoju „darovanú“ existenciu do Otcových rúk vie, že jeho smrť sa stáva prameňom života. Ako semeno v zemi musí odumrieť, aby rastlina mohla vyklíčiť: „Ak pšeničné zno nepadne do zeme

a neodumrie, ostane samo. Ale ak odumrie, prinesie veľkú úrodu” (Jn 12,24). Ježiš je pšeničné zrno, ktoré padá do zeme, láme sa, zomiera, a preto môže priniesť úrodu. Odo dňa, keď bol Kristus vyzdvihnutý, kríž, ktorý sa zdá byť symbolom zavrnutia, osamelosti a pádu, sa stal novým začiatkom: z hĺbky smrti sa dvíha prísľub večného života. Na kríži už žiari víťazný jas úsvitu veľkonočného rána.

V tichu tejto noci, v tichu, ktoré obklopuje Bielu sobotu, dotknutí bezhraničnou láskou Boha, žijeme v očakávaní tretieho dňa, úsvitu víťazstva Božej lásky, úsvitu svetla, ktoré umožňuje očiam srdca vnímať novým spôsobom život, ťažkosti a utrpenie. Naše neúspechy, naše sklamanie, naše zatrpknutia, ktoré zdanlivo naznačujú zrútenie všetkého, sú ožiarené nádejou. Akt lásky Kríža je potvrdený Ocom a iskrivé svetlo vzkriesenia všetko preniká a premieňa: zo zrady sa môže zrodiť priateľstvo, zo zapretia odpustenie, z nenávisť láska.

Daj nám, Pane, aby sme niesli s láskou náš kríž, naše každodenné kríže v istote, že sú ožiarené tvojím veľkonočným leskom. Amen.

Preklad: Peter Dufka

Homília Benedikta XVI. počas Veľkonočnej vigílie 2010

Drahí bratia a sestry,

staroveká židovská legenda z apokryfnej knihy „Život Adama a Evy“ rozpráva, že Adam, pri svojej poslednej chorobe, poslal syna Seta, spoločne s Evou, do oblasti raja, po olej milosrdenstva, aby bol ním pomazaný, a tak sa uzdravil. Po modlitbách a plači obidvoch, keď hľadali strom života, sa im zjavil archanjel Michal, ktorý im povedal, že nezískajú olej zo stromu milosrdenstva, a že Adam musí zomrieť. Kresťanskí lektori následne pridali k týmto slovám archanjela slová útechy. Archanjel vtedy povedal, že po 5500 rokoch príde milovaný Kristus Kráľ, Boží Syn, ktorý pomáže svojim olejom milosrdenstva všetkých tých, ktorí v neho uveria. „Olej milosrdenstva večnosti vo večnosti bude daný tým, ktorí sa budú musieť znovuzrodiť z vody a Ducha svätého. Vtedy Boží Syn, bohatý na lásku, Kristus, zostúpi do hĺbok zeme a bude viesť tvojho otca do raja, ku stromu milosrdenstva“. V tejto legende sa stáva viditeľné všetko súženie človeka pred osudom choroby, bolesti a smrti, ktorý nám bol stanovený. Je tu evidentný odpor človeka voči smrti: niekde - opakovane si mysleli ľudia - by mala existovať medicína proti smrti. Skôr, či neskôr by sme mali nájsť liek, nielen proti tej, alebo inej chorobe, ale aj proti skutočnej fatálnosti, proti smrti. Teda, mal by existovať liek nesmrteľnosti. Aj dnes ľudia hľadajú takúto liečivú látku. Aj súčasná vedecká medicína hľadá, aj keď práve nie s cieľom vylúčiť smrť, ako odstrániť čo najviac príčin smrti, ako ju čo najviac oddialiť, ako mať stále lepší a dlhší život. Zamyslime sa však na chvíľu: ako by to

bolo v skutočnosti, ak by sme dokázali, možno nie úplne vylúčiť smrť, ale oddialiť ju na nekonečno, a tak dosiahli vek niekoľkých sto rokov? Bola by to dobrá vec? Ľudstvo by stálo výnimočným spôsobom, ale pre mladých by tu nebolo viac miesta. Zhasla by schopnosť inovácie a nikdy nekončiaci život by nebol rajom, ale viac menej odsúdením. Skutočná medicína proti smrti, by mala byť iná. Nemala by priniesť iba jednoduché nekonečné predĺžovanie tohto života. Mala by premeniť náš život z vnútra. Mala by v nás vytvárať nový život, ktorý bude skutočne schopný večnosti. Mala by nás premeniť takým spôsobom, aby sme nekončili smrťou, ale práve ňou začínali plnosť. To, čo je nové a vzrušujúce na kresťanskom poslaní, na evanjeliu Ježiša Krista, bolo a doteraz je to, čo sa nám hovorí: áno táto medicína proti smrti, tento skutočný liek nesmrteľnosti existuje. Našiel sa. A je prístupný všetkým. Tento liek sa nám daruje v krste. Začína v nás nový život, nový život, ktorý dozrieva vo viere a nestrácame ho smrťou starého života, ale práve a iba vtedy privádza k plnosti svetla.

Na toto pravdepodobne mnohí odpovedia: poslanstvo samozrejme cítim, chýba mi však viera. A ten, kto chce veriť, sa bude pýtať: je tomu skutočne tak? Ako si to máme predstaviť? Ako sa uskutočňuje premena tohto starého života tak, aby sa v nej formoval nový život, ktorý nebude poznať smrť? Staroveký židovský spis nám aj v tom môže pomôcť, aby sme si vedeli aspoň predstaviť ten tajomný proces, ktorý v nás začína krstom. Rozpráva sa v ňom, ako prarodič Enoch je unesený až k Božiemu trónu. On sa však zľakol pred slávnostnou mocou anjela a vo svojej ľudskej slabosti, nemohol kontemplanovať Božiu Tvár. „Vtedy Boh povedal Michalovi - pokračuje Enochova kniha: Zober Enocha a zbav ho pozemského oblečenia. Pomaž ho lahodným olejom a obleč ho do odevu slávy! A Michal mi zobral môj odev, pomazal ma lahodným olejom, a ten olej bol viac ako žiarivé svetlo... Jeho nádhera bola podobná lúčom svetla. Keď sa na mňa pozrel, hľa bol som ako jedna z oslávených bytostí“ (Ph. Rech, Inbild des Kosmos, II 524).

Presne toto - byť oblečený do nového Božieho oblečenia - toto sa uskutočňuje pri krste, a to nám hovorí kresťanská viera. Samozrejme, táto výmena oblečenia je cestou, ktorá trvá celý život. To, čo sa udeje pri krste je začiatkom procesu, ktorý objíma celý náš život - robí nás byť schopnými pre večnosť, a tak v oblečení svetla Ježiša Krista sa môžeme objaviť pred Božou tvárou a žiť s ním navždy. V obrade krstu sú dva prvky, v ktorých sa táto udalosť vyjadruje a stáva sa viditeľnou aj ako potreba pre náš ďalší život. Je tu predovšetkým obrad vzdania sa a prísľubu. V starovekej Cirkvi sa pokrstený obrátil smerom na Západ, symbol temnoty, západu slnka, smrti a teda vlády hriechu. Pokrstený sa obrátil týmto smerom a vyslovil trikrát „nie“: diablu, okázalosti a hriechu. Divným slovom „okázalosť“, teda diablovým prepychom, sa označovala nádhera starovekého kultu bohov a starovekého divadla, v ktorom sa ľudia s potešením pozerali na živých ľudí, ktorých divé šelmy roztrhali. To bolo odmietnutím istej kultúry, ktorá priväzovala človeka k uctieva-

niu moci, k svetu chamtivosti, ľží, krutosti. Bol to akt oslobodenia sa od diktátu - spôsobu života, ktorý sa ponúkal ako potešenie a napriek tomu smeroval človeka k zničeniu najlepších kvalít človeka. Toto vzdanie sa - s oveľa menej dramatickým postupom - vytvára aj dnes podstatnú časť krstu. V ňom sa zbavujeme „starého oblečenia“ v ktorých nemôžeme stáť pred Bohom. Lepšie povedané, začíname si ich zblíkať. Toto vzdanie sa je skutočne príslubom, ktorým podávame Kristovi ruku, aby nás On viedol a nanovo obliekol. Aké sú tie „staré šaty“, ktorých sa zbavujeme, aký je ten príslub, ktorý vyslovujeme sa ukazuje, keď čítame v piatej kapitole Listu Galat'anom, a čo Pavol nazýva „diela tela“ - je to termín, ktorý presnejšie znamená odloženie starých šiat. Pavol ich takto menuje: smilstvo, nečistota, chlĺpnosť, modloslužba, čary, nepriateľstvá, sváry, žiarlivosť, hnevy, zvady, rozbroje, rozkoly, závisť, opilstvo, hýrenie a im podobné (Gal 5,19ss). To sú šaty, ktorých sa zbavujeme; to je odev smrti.

Potom sa pokrstení v starovekej Cirkvi obrátil na Východ - symbol svetla, symbol nového slnka histórie, nového slnka, ktoré vychádza, symbol Krista. Pokrstení tak určuje nový smer svojho života: vieru v trojjediného Boha, ktorému sa on odovzdáva. Tak nás sám Boh oblieka do odevu svetla, do odevu života. Pavol nazýva tieto nové „šaty“ „ovocím Ducha“ a opisuje ich nasledujúcimi slovami: „láska, radosť, pokoj, zhovievavosť, láskavosť, dobrota, vernosť, miernosť, zdržanlivosť“ (Gal 5,22).

V starovekej Cirkvi potom pokrsteného skutočne zblíekli zo šiat. Tak zostúpil do krstiteľnice a trikrát sa ponoril - je to symbol smrti, ktorý vyjadruje celú radikalitu tohto zblíckania a výmeny šiat. Tento život, ktorý je nasmerovaný k smrti, ju pokrstení odovzdáva smrti, spolu s Kristom a Ním sa necháva ťahať hore v novom živote, ktorý ho mení pre večnosť. Potom, vystupujúc z krstných vôd, boli novopokrstenci oblečení do bieleho odevu, odevu Božieho svetla a prijímali zažatú sviecu, ako znamenie nového života, vo svetle, ktoré Boh sám v nich zapálil. Vedeli, že získali liek nesmrteľnosti, ktorý teraz, vo chvíli prijatia svätého prijímania, získava plnú formu. V ňom prijímame Telo vzkrieseného Pána a my sami prichádzame priťahovaní k tomuto Telu, a tak už sme schovaní v ňom, ktorý zvíťazil nad smrťou a vedie nás cez smrť.

Počas storočí sa symboly strácali, ale podstatná udalosť krstu zostala rovnaká. On nie je iba umytím, a už vôbec nie trochu komplikovanejším prijatím do nového združenia. Je to smrť a vzkriesenie, zrodenie pre nový život.

Áno, liek proti smrti existuje. Kristus je stromom života, ktorý je opätovne prístupný. Ak sa ho budeme držať, vtedy sme v živote. Preto budeme v tejto noci vzkriesenia spievať celým srdcom aleluja, radostný spev, ktorý nepotrebuje slová. Preto Pavol môže Filipanom povedať: „Ustavične sa radujte v Pánovi! Opakujem: Radujte sa!“ (Flp 4,4). Radosti nemôžeme rozkazovať. Môže sa iba darovať. Vzkriesený Pán nám daruje radosť: skutočný život. My sme už skoro navždy uchovávaný v láske Toho, ktorému bola daná všetka moc na nebi a na zemi (por. Mt 28,18). Tak prosíme, s istotou, že budeme vypo-

čutí, s modlitbou nad obetami, ktoré Cirkev vyzdvihuje v túto noc: Prijmi, Pane, modlitby tvojho národa, spolu s obetami, aby to, čo malo začiatok vo veľkonočných tajomstvách trvalo, ako tvoje dielo, ako liek pre večnosť. Amen.

Preklad Ľudovít Malík

Posolstvo Urbi et Orbi

„Cantemus Domino: Gloriose enim magnificatus est.“

„Spievajme Pánovi, je naozaj slávny!“

Drahí bratia a sestry! Prinášam vám posolstvo Veľkej noci týmito slovami Liturgie, v ktorých zaznieva starobylý hymnus chvály Židov po prechode cez Červené more. Kniha Exodus rozpráva (porov. 15,19-21), že keď Židia prešli cez more suchou nohou a videli Egyptanov pohltených vodami, Miriam – sestra Mojžiša a Árona – spolu s inými ženami zaspievali spolu s tancom tento chválospev: „Spievajte Pánovi, lebo je veľmi vznešený! Koňa i jazdca zmietol do mora!“ Kresťania po celom svete opakujú tento chválospev Veľkonočnej vigílie, a jedna zvláštna modlitba vysvetľuje jeho zmysel; modlitba, ktorú si teraz v plnom svetle Vzkriesenia, s radosťou osvojujeme i my: „Bože, aj v našich časoch vidíme skvieť sa tvoje dávne mocné činy: to, čo si svojou mocnou rukou učinil, aby si vyslobodil jediný národ z faraónovho útlatku, teraz to konáš prostredníctvom vody Krstu pre spásu všetkých národov; daj, aby bolo celé ľudstvo prijaté medzi Abrahámových synov a malo účasť na dôstojnosti vyvoleného národa.“

Evanjelium nám zjavilo naplnenie dávnych predobrazov: svojou smrťou a zmŕtvychvstaním Ježiš Kristus oslobodil človeka z radikálneho otroctva, totiž otroctva hriechu, a otvoril mu cestu do pravej Zasľúbenej krajiny, Božieho kráľovstva, univerzálneho Kráľovstva spravodlivosti, lásky a pokoja. Tento „exodus“ sa uskutočňuje predovšetkým vo vnútri samotného človeka a spočíva v novom narodení v Duchu Svätom, čo je účinok Krstu, ktorý nám Kristus daroval práve vo veľkonočnom tajomstve. Starý človek prenecháva svoje miesto novému človeku; minulý život je opustený a je možné kráčať v novom živote (porov. Rim 6,4). Ale „exodus“ duchovný je základom celostného oslobodenia, schopného obnoviť každý ľudský rozmer, osobný i spoločenský.

Áno, bratia a sestry, Veľká noc značí skutočnú spásu ľudstva! Ak by Kristus – Boží Baránok – nebol vylial svoju Krv za nás, nemali by sme žiadnu nádej, naším osudom a osudom celého sveta by bola nevyhnutne smrť. Lež Veľká noc obrátila toto smerovanie: Kristovo vzkriesenie znamená nové stvorenie, ako štep, ktorý dokáže obnoviť celú rastlinu. Je to skutočnosť, ktorá premenila podstatné zameranie dejín, nahnúc misky jej váh raz navždy na stranu dobra, života, odpustenia. Sme slobodní, sme zachránení! Hľa, prečo vo vnútri srdca jasáme: „Spievajme Pánovi: je naozaj slávny!“

Kresťanský ľud, ktorý vzišiel z krstnej vody, je poslaný do celého sveta svedčiť o tejto spásy a prinášať veľkonočné ovocie, ktoré spočíva v novom živote, oslobodenom od hriechu a obnovenom v jeho pôvodnej kráse, добрote a pravde. Počas dvetisíc rokov kresťania – zvlášť svätí – neustále činili dejiny plodnými skrze živú skúsenosť Veľkej noci. Cirkev je ľudom exodu, pretože trvale prežíva veľkonočné tajomstvo a šíri jeho obnovujúcu silu v každom čase a na každom mieste. Aj v našich dňoch potrebuje ľudstvo „exodus“, nie dávkych povrchných úprav, ale duchovnej a morálnej obnovy. Potrebuje evanjeliu spásu, aby vyšlo z krízy, ktorá je hlboká a ako taká vyžaduje hlboké zmeny, počnúc svedomiami.

Prosím Pána Ježiša, aby na Blízkom východe, a zvlášť v zemi posvätenej jeho smrťou a zmŕtvychvstaním, národy uskutočnili ozajstný a definitívny „exodus“ z vojny a násilia k pokoju a porozumeniu. Kresťanským komunitám, ktoré najmä v Iraku prechádzajú skúškami a utrpením, nech Vzkriesený opakuje slovo plné útechy a povzbudenia, ktoré adresoval Apoštolom vo Večeradle: „Pokoje vám!“ (Jn 20,21).

Latinsko-americkým krajinám a Karibiku, ktoré skúšajú nebezpečné zhoršenie zločinov spojených s obchodom s drogami, nech Kristova Veľká noc dá víťazstvo pokojného spolunažívania a úcty k spoločnému dobru. Milovaný ľud Haiti, zničený nesmiernou tragédiou zemetrasenia, nech uskutoční svoj „exodus“ zo zármutku a beznádeje k novej nádeji, podporovanej medzinárodnou solidaritou. Drahí obyvatelia Čile, zgniavení ďalšou ťažkou katastrofou, no povzbudení vierou, nech vytrvalo pracujú na obnove.

V moci vzkrieseného Krista nech v Afrike skončia konflikty, ktoré naďalej spôsobujú devastáciu a utrpenie, a nech sa dosiahne pokoj a zmierenie, ktoré sú zárukou rozvoja. Zvlášť zverujem Pánovi budúcnosť Demokratickej republiky Kongo, Guiney a Nigérie.

Vzkriesený nech je oporou kresťanom, ktorí pre svoju vieru podstupujú prenasledovanie a dokonca smrť, ako v Pakistane. Krajinám postihnutým terorizmom a sociálnou či náboženskou diskrimináciou, nech On udelí silu nastúpiť cestu dialógu a pokojného nažívania. Zodpovedným všetkých Národov nech Kristova Veľká noc prinesie svetlo a silu, aby ekonomická a finančná aktivita bola konečne postavená na kritériách pravdy, spravodlivosti a bratskej pomoci. Spásna moc Kristovho zmŕtvychvstania nech zasiahne celé ľudstvo, aby prekonalo mnohoraké a tragické vyjadrenia „kultúry smrti“, ktorá má tendenciu sa šíriť, a budovalo budúcnosť lásky a pravdy, v ktorej je každý ľudský život rešpektovaný a prijímaný.

Drahí bratia a sestry! Veľká noc neuskutočňuje žiadnu mágiu. Tak ako za Červeným morom našli Židia púšť, aj Cirkev po Vzkriesení nachádza vždy dejiny s ich radosťami a nádejami, ich bolesťami a úzkosťami. A predsa, tieto dejiny sa zmenili, boli poznačené novou a večnou zmluvou, boli skutočne otvorené pre budúcnosť. Preto, zachránení v nádeji, pokračujme na našej púti a nesme v srdci starobylú a vždy novú pieseň: „Spievajme Pánovi: je naozaj slávny!“

-mg-

Príhovor Benedikta XVI. pred modlitbou Raduj sa, nebies kráľovná

Vatikán (5. apríla, RV) - Príhovor pápeža Benedikta XVI. pred modlitbou Raduj sa, nebies kráľovná, na Veľkonočný pondelok v Castel Gandolfo:

Drahí bratia a sestry! Vo svetle Veľkej noci, ktorú slávime počas celého týždňa, obnovujem moje najsrdečnejšie prianie pokoja a radosti. Ako viete, pondelok po nedeli Zmŕtvychvstania sa v tradícii nazýva „pondelok Anjela“. Preto bude veľmi zaujímavé prehlbiť túto zmienku o „Anjelovi“. Prirodzene, že v myšlienkach sa hneď vraciame k evanjeliu rozprávaniu o zmŕtvychvstaní Ježiša, kde sa zjavuje postava Pánovho posla. Svätý Matúš píše: „Vtom nastalo veľké zemetrasenie, lebo z neba zostúpil Pánov anjel, pristúpil, odvalil kameň a sadol si naň. Jeho zjav bol ako blesk a jeho odev biely ako sneh“ (Mt 28,2-3). Všetci evanjelisti potom upresňujú, že keď ženy prišli k hrobu a našli ho prázdny a otvorený, bol to práve anjel, ktorý im oznámil, že Pán vstal z mŕtvych. U Matúša im tento Pánov posol hovorí: „Vy sa nebojte! Viem, že hľadáte Ježiša, ktorý bol ukrižovaný. Niet ho tu, lebo vstal, ako povedal“ (Mt 28,5-6); teda predstavuje prázdny hrob a poveruje ich zaniest' túto zvesť učeníkom. U Marka je anjel opísaný ako „mladič, oblečený v bielych šatách“, ktorý odovzdáva ženám to isté posolstvo (cfr. Mk 16,5-6). Lukáš hovorí o „dvoch mužoch v žiarivom odeve“, ktorí pripomínajú ženám, že Ježiš predpovedal dávno predtým svoju smrť a zmŕtvychvstanie (cfr. Lk 24,4-7). Aj Ján hovorí o „dvoch anjeloch v bielom“; je to Mária Magdaléna, ktorá ich videla, keď plakala pri hrobe a povedali jej: „Žena, prečo plačeš?“ (Jn 20,11-13).

Avšak Anjel zmŕtvychvstania má aj iný význam. Je potrebné spomenúť, že výraz „anjel“ okrem toho, že definuje anjelov ako duchovné bytosti obdarované intelektom a vôľou, ako Božích služobníkov a poslov, je aj jedným z najstarších označení, pripísaných samému Ježišovi. Napríklad u Tertuliána čítame: „On – teda Kristus – bol nazvaný aj «anjelom rady», teda ohlasovateľom, čo je výraz označujúci úrad, nie pôvod. Skutočne, on mal ohlásiť svetu veľký plán Otca obnoviť človeka“ (De carne Christi, 14). Tolko starokresťanský spisovateľ. Ježiš Kristus, Boží Syn, je nazývaný aj Anjelom Boha Otca: On je výnimočným Poslom jeho lásky. Drahí priatelia, teraz sa zamyslime nad tým, čo povedal vzkriesený Kristus apoštolom: „Ako mňa poslal Otec, aj ja posielam vás“ (Jn 20,21); a ohlásil im jeho Duchu Svätého. To znamená, že ako Ježiš bol ohlasovateľom lásky Boha Otca, tak aj my máme byť ohlasovateľmi lásky Krista: sme poslami jeho zmŕtvychvstania, jeho víťazstva nad zlom a nad smrťou, nositeľmi jeho božskej lásky. Iste, podľa prirodzenosti ostávame mužmi a ženami, ale zároveň dostávame poslanie „anjelov“, poslov Krista: toto poslanie dostávame pri krste a pri birmovaní. Osobitným spôsobom pri udeľovaní sviatosti kňazstva ho dostávajú kňazi, služobníci Krista; čo rád zdôrazňujem v tomto Roku kňazov.

Obráťme sa teraz k Panne Márii, vyzývajúc ju ako Kráľovnú nebies. Nech nám pomáha naplno prijať milosť

veľkonočného tajomstva, aby sme sa stali odvážnymi a radostnými poslami Kristovho zmŕtvychvstania. -pd-

Generálna audiencia pápeža Benedikta XVI.: Potrebujeme odvážnych svedkov vzkrieseného Krista

Vatikán (7. apríla, RV) - Katechéza pápeža Benedikta XVI. na generálnej audiencii vo Veľkonočnom týždni, na Námestí sv. Petra vo Vatikáne:

Drahí bratia a sestry! Zvyčajná stredajšia generálna audiencia je dnes prežiaraná veľkonočnou radosťou. Práve v týchto dňoch Cirkve slávi tajomstvo vzkriesenia a raduje sa zo správy o Kristovom víťazstve nad zlom a smrťou. Je to radosť, ktorá trvá nielen počas Veľkonočnej oktávy, ale celých 50 dní – až do slávnosti Zoslania Ducha Svätého. Po plači a zdesení Veľkého piatku, po tichom očakávaní Bielej soboty, prichádza radostná zvesť: „Pán naozaj vstal z mŕtvych a zjavil sa Šimonovi!“ (Lk 24,34). Táto správa je v dejinách sveta prototypom všetkých dobrých zvestí, je to „evanjelium“ ohlasované a odovzdávané celé stáročia – z generácie na generáciu. Kristova Pascha je najvyšším a neprekonalným dielom Božej moci. Je to úplne výnimočná udalosť; najkrajšie, zrelé ovocie „Božieho tajomstva“. Je to dielo tak výnimočné, že ho nemožno úplne vyrozprávať, pretože jeho rozmery presahujú naše ľudské schopnosti poznania a skúmania. Napriek tomu je to dielo skutočné, „historické“, doložené svedectvami a zdokumentované. Je to udalosť, na ktorej sa zakladá celá naša viera. Je hlavným obsahom toho, v čo veríme a dôvodom, pre ktorý veríme.

Nový zákon neopisuje Ježišovo vzkriesenie v momente jeho uskutočnenia. Podáva nám len svedectvá tých, ktorí sa s Ježišom osobne stretli po tom, ako vstal z mŕtvych. Tri synoptické evanjeliá nám hovoria, že táto zvesť – „Vstal z mŕtvych!“ – je na začiatku ohlásená prostredníctvom niekoľkých anjelov. Je to teda zvesť, ktorá má svoj pôvod v Bohu; avšak Boh ju hneď zveruje svojim „poslom“, aby ju odovzdali ostatným. A tak títo istí anjeli pozývajú ženy, ktoré prišli ráno k hrobu, aby hneď šli a povedali apoštolom: „Vstal z mŕtvych, a hľa, ide pred vami do Galiley, tam ho uvidíte“ (Mt 28,7). Týmto spôsobom, cez ženy z evanjelia, Boží odkaz prichádza ku všetkým a ku každému jednotlivo – aby ho potom verne a s odvahou odovzdali ďalej: aby odovzdali rovnakú správu: krásnu, šťastnú a plnú radosť.

Áno, drahí priatelia, celá naša viera sa zakladá na neúnavnom a vernom odovzdávaní tejto „dobrej zvesti“. A my dnes chceme Bohu vyjadriť našu veľkú vďačnosť za nespočetné zástupy veriacich v Krista, ktoré nás predišli počas stáročí: za to, že zachovali svoje hlavné poslanie – ohlasovať evanjelium, ktoré prijali. Dobrá zvesť Veľkej noci si teda vyžaduje prácu nadšených a odvážnych svedkov. Každý Kristov učeník, každý jeden z nás, je povolaný k tomu, aby sa stal svedkom. Toto

je presné, náročné a vznešené poslanie, ktoré máme od Vzkrieseného Pána. „Zvesť“ o novom živote v Kristovi sa musí zrkadliť v živote každého kresťana, musí byť živá a činná v každom, kto ju uchováva, musí byť schopná premeniť jeho srdce, ba celú jeho existenciu. Táto zvesť je živá predovšetkým vďaka tomu, že jej život a oživujúcou dušou je sám Kristus. Pripomína nám to svätý Marek na konci svojho evanjelia, keď píše, že apoštoli „sa rozišli a všade kázali. Pán im pomáhal a ich slová potvrdzoval znameniami, ktoré ich sprevádzali“ (Mk 16,20).

Príbeh apoštolov je aj našim vlastným; je príbehom každého veriaceho, každého učeníka, ktorý sa stáva „ohlasovateľom“. Aj my veríme, že Pán, tak dnes ako v minulosti, koná vo svojich svedkoch. Toto je fakt, ktorý spoznáваме zakaždým, keď vidíme klíčiť zárodoky opravdivého a trvalého pokoja, ktorý sa rodí tam, kde sú práca a príklad kresťanov i všetkých ľudí dobrej vôle oživované úctou k spravodlivosti, trepezlivým dialógom, presvedčivou úctou k druhým, nestrannosťou, osobnou i spoločnou obetavosťou. Vo svete, bohužiaľ, vidíme aj veľké utrpenie a mnohé nedorozumenia. Slávenie Veľkonočného tajomstva, radostná kontemplácia vzkrieseného Krista, ktorý víťazí nad hriechom a smrťou silou Božej lásky, je výbornou príležitosťou na to, aby sme znovu objavili a presvedčivejšie vyznali našu dôveru vo vzkrieseného Pána, ktorý sprevádza svedkov svojho Slova, konajúc spolu s nimi zázraky. Až vtedy budeme naozaj a úplne svedkami Vzkrieseného Krista, keď dovolíme, aby cez nás presvital zázrak jeho lásky; keď v našich slovách, ale aj v našich gestách, v plnej zhode s evanjeliom, bude možné rozpoznať hlas a ruky samého Ježiša.

Pán nás teda posielal všade ako svojich svedkov. Môžeme nimi ale byť len vo vzťahu k veľkonočnej skúsenosti a počínajúc od nej: od tej skúsenosti, ktorú Mária Magdaléna vyslovuje vo svojom zvestovaní apoštolom: „Videla som Pána“ (Jn 20,18). V tomto osobnom stretnutí so Zmŕtvychvstalým sa nachádza nezničiteľný základ a podstatný obsah našej viery, čerstvý a nevyčerpaateľný prameň našej nádeje, horlivý dynamizmus našej dobročinnnej lásky. Vďaka tomuto stretnutiu bude aj náš kresťanský život v plnom súzvuku so zvesťou: „Kristus Pán naozaj vstal z mŕtvych.“ Nechajme sa preto získať čarom Kristovho vzkriesenia. Nech nás Panna Mária sprevádza svojou ochranou a nech nám pomôže naplno vychutnať Veľkonočnú radosť, aby sme ju vedeli zvestovať všetkým našim bratom. Ešte raz, požehnanú Veľkú noc všetkým!

Preklad: Martin Kramara

Benedikt XVI.: Ján Pavol II. sa svetu daroval v láske bez výhrad

Vatikán (29. marca, RV) – Pápež Benedikt XVI. v nedeľu predsedal eucharistickej slávnosti pri príležitosti 5. výročia úmrtia pápeža Jána Pavla II., ktoré si pripomenieme na Veľký piatok 2.

apríla. Špeciálny pozdrav v rámci svojej homílie venoval arcibiskupovi Krakova kardinálovi Stanislawovi Dziwiszovi, ktorý bol dlhé roky osobným sekretárom zosnulého Svätého Otca. Následne Benedikt XVI. zameril pozornosť na čítanie z Knihy proroka Izaiáša, predstavujúce osobu Božieho služobníka, ktorý je jeho vyvoleným a v ktorom má zaľúbenie. Koná s nezlomnou odhodlanosťou, s energiou, ktorá vytrvá až kým nenaplní úlohu, ktorá mu bola zverená. Svätý Otec tohto služobníka pripodobnil k Jánovi Pavlovi II. – Pán ho povolal do svojej služby, zveroval mu stále zodpovednejšie úlohy, a sprevádzal ho svojou milosťou a neustálou pomocou:

„Počas svojho dlhého pontifikátu sa angažoval v ohlasovaní zákona s pevnosťou, bez slabostí alebo zaváhania, predovšetkým vtedy, keď sa musel vysporiadať s odporom, nepriateľstvom a odmietaním. Vedel, že ho Pán vedie za ruku, a to mu umožnilo konať jeho nesmierne plodnú službu, za ktorú Bohu vrúcne ďakujeme.“

Ďalej sa Benedikt XVI. pristavil pri čítaní z dnešného Evanjelia podľa Jána, v ktorom Lazár, Mária a Marta pozvali Ježiša na hostinu. Mária pri tejto príležitosti „vzala libru pravého vzácneho nardového oleja, pomazala ním Ježišove nohy a potierala ich svojimi vlasmi“ (Jn 12, 3). Ako zdôraznil Svätý Otec, nestačilo jej umyť nohy Učiteľ'a vodou, ale veľkým množstvom cenného oleja:

„Mária ponúka Ježišovi to, čo má najvzácnejšie, a robí to s gestom hlbokkej oddanosti. Láska nie je vypočítavá, nemeria, nehľadá na výdavky, nestavia bariéry, ale dokáže darovať s radosťou, snaží sa iba o dobro toho druhého, víťazí nad malichernosťou, neľúbosťou, uzavretosťou, ktoré človek niekedy nosí vo svojom srdci.“

Ako uviedol Benedikt XVI., celý život ctihodného Jána Pavla II. sa odohrával v znamení práve

takejto lásky, schopnosti darovať sa štedrým spôsobom, bez výhrad, obmedzení a vypočítavosti:

„To, čo ho poháňalo, bola láska ku Kristovi, ktorému zasvätil život, bohatý na bezpodmienečnú lásku. Pretože sa približoval stále viac k Bohu v láske, mohol sa stať spoločníkom na ceste dnešného človeka, šíriť vo svete vôňu Božej lásky. Kto mal šťastie poznať ho a stretnúť sa s ním, mal možnosť dotknúť sa rukou jeho živej istoty „že uvidí dobrodenia Pánove v krajine žijúcich“, ako sme počuli v rezponzóriovom Žalme (porov. 26/27, 13); istoty, ktorá ho sprevádzala celý život a ktorá sa zvlášť prejavila počas posledného obdobia jeho púte na tejto zemi: postupujúca fyzická slabosť sa totiž nikdy nedotkla jeho skalopevnej viery, jeho žiarivej nádeje, jeho vrúcnej lásky. Nechal sa staviť pre Krista, pre Cirkev, pre celý svet: svoje utrpenie prežíval až do konca pre lásku a s láskou.“

Na záver sa Svätý Otec prihovril rodákom svojho predchodcu v ich jazyku:

„Život a dielo Jána Pavla II., veľkého Poliaka, môže pre vás byť dôvodom pre hrdosť. Je však potrebné, aby ste si pamätali, že je to aj veľké povolanie byť vernými svedkami viery, nádeje a lásky, ktorým nás neustále učil.“

-dj-

Pripomínáme si 5. výročie úmrtia Jána Pavla II.

Vatikán (2. apríla, RV) - Sväté omše, modlitby, výstavy, knihy, kultúrne stretnutia – veriaci na celom svete si mnohými spôsobmi uctievať pamiatku pápeža Jána Pavla II., ktorého 5. výročie smrti si práve dnes pripomínáme. Pre Vatikánsky rozhlas v tejto súvislosti poskytol svedectvo generálny vikár pápeža pre mestský štát Vatikán kardinál Angelo Comastri:

„Veľmi často sa ráno zastavím v krátkej modlitbe pred hrobom Jána Pavla II. Pozorujem tváre a vidím dojatie. Spočiatku tam bolo možno trochu zvedavosti, dnes je to predovšetkým oddanosť a túžba vdýchnuť niečo z atmosféry, ktorá vychádza z hrobu, zo svedectva Jána Pavla II. Aj ja sa pýtam prečo: zaiste preto, že tento pápež bol vzorom života prežitého pre dobro. Dnes v spoločnosti, žiaľ, prevažujú prázdne vzory, bezvýznamné, ktoré sa ako ohňostroj objavujú na chvíľu na televíznej obrazovke a potom zmiznú. Ján Pavol II. bol mužom, ktorý vedel, prečo a pre koho žije. Bolo možné vidieť, že bol človekom, ktorý sa úplne odovzdal ideálu, s ktorým spojil svoj život, a týmto jeho ideálom bol Ježiš! Vidieť človeka tak odhodlaného žiť svoj ideál dnes nepochybne dojímam, pretože je zriedkavosťou nájsť takú osobu! Verím, že ľudia, predovšetkým mladí, prichádzajú k nemu, aby tu hľadali pochopenie tajomstva tohto života a istým spôsobom ho napodobnili.“

-pd-

Kardináli Bertone a Sodano: Cirkev stojí pri svojom pastierovi

Vatikán (7. apríla, RV) - Cirkev stojí pri svojom pastierovi. Včera, popri mnohých prejavoch solidarity a náklonnosti Benediktovi XVI, ktoré prichádzajú zo všetkých strán, vynikli slová vatikánskeho štátneho sekretára kardinála Tarcisia Bertoneho a Angela Sodana, dekana Kolégia kardinálov. „Benedikt XVI je silným pápežom, pápežom tretieho tisícročia“, povedal kardinál Tarcisio Bertone vo svojom príhovore novinárom na letisku v Santiagu de Čile, kam včera pricestoval, aby navštívil ľudí postihnutých zemetrasením. „Na deň Zmŕtvychvstania,“ poznamenal kardinál, bolo Svätopeterské námestie „plné mladých“, ktorí pápežovi prišli vyjadriť svoje nadšenie a solidaritu. Štátny sekretár Vatikánu označil za nepodložené obvinenia publikované niektorými novinami ohľadom prípadu amerického pedofilného kňaza Murphyho.

Kardinál Angelo Sodano v rozhovore pre vatikánsky denník *L'Osservatore Romano* uviedol, že na pápežovi Benediktovi XVI sa prejavuje „kultúrny konflikt“. „Pápež,“ zdôraznil kardinál, „stelesňuje morálne pravdy, ktoré mnohí neprijímajú, a tak sa chyby a zlyhania kňazov stávajú zbraňami proti Cirkvi... Teraz sa proti Cirkvi útočí obvineniami z pedofílie“. Potom pokračoval naznačením historického exkurzu: „Kedysi tu boli útoky modernizmu proti Piovi X., potom prišla ofenzíva proti Piovi XII. kvôli jeho správaniu počas II. svetovej vojny, a napokon boj proti Pavlovi VI. kvôli jeho encyklike „*Humanae vitae*“. Kresťanské spoločenstvo,“ povedal ďalej kardinál Sodano, „sa právom cíti zranené, keď sa ho ako celok pokúšajú zatiahnuť do bolestivých a vážnych zlyhaní niektorého kňaza, premieňajúc osobnú zodpovednosť a vinu na vinu kolektívnu – a to s priam neuveriteľnou snahou. Ak niektorý z kňazov bol neverný“ – poznamenáva kardinál – „nemôžeme a nesmieme to zovšeobecňovať“. Podľa slov kardinála Sodana „nie je vina biskupa, ak sa jeho kňaz poškrmil ťažkými previneniami. A určite za to nie je zodpovedný pápež“.

Solidaritu pápežovi vyjadril aj arcibiskup Santiagu de Čile, kardinál Francisco Javier Errázuriz. Čilsky kardinál prejavuje hlbokú ľútosť nad zneužitiami detí, ktorých sa dopustili členovia kléru, ale energicky odmieta nepodložené a nespravodlivé útoky voči pápežovi. Útoky, pripomína kardinál Errázuriz, ktoré sa pokúšajú odstrániť vplyv kresťanstva v západnej kultúre.

Aj arcibiskup Washingtonu, Donald W. Wuerl vyjadril pápežovi svoju solidaritu – v otvorenom liste, ktorý poslal veriacim svojej diecézy. Pripomína v ňom pevnosť, s ktorou Ratzinger, v tom čase ešte ako kardinál na čele Kongregácie pre náuku viery, čelil pedofilným škandálom v USA. „Poznáme z vlastnej skúsenosti“ – píše arcibiskup Wuerl, pripomínajúc list amerických biskupov z 30. marca minulého roku

– „veľkú starosť, ktorú mal pápež Benedikt o každého, kto sa stal obeťou sexuálnych zneužití, a takisto jeho pomoc pri hľadaní opatrení na ochranu mládeže – tak v súčasnosti, ako aj do budúcnosti.“ -mk-

Hovorca Svätej stolice k prípadu bývalého biskupa Trondheimu

Vatikán (7. apríla, RV) – Hovorca Svätej stolice p. Federico Lombardi SJ vydal vyhlásenie v súvislosti s otázkami novinárov, týkajúcimi sa prípadu bývalého biskupa Trondheimu v Nórsku. „Potvrďujem informácie uvedené v komuniké apoštolského administrátora Trondheimu Mons. Bernda Eidsviga, týkajúce sa bývalého biskupa Trondheimu Mons. Georga Müllera, ktorý stál na čele diecézy v rokoch 1997-2009,“ uvádza p. Lombardi a pokračuje: „Záležitosť sa týka prípadu sexuálneho zneužitia maloletého na začiatku 90-tych rokov, o ktorom sa cirkevné authority dozvedeli v januári 2009. Záležitosť bola neodkladne preskúmaná apoštolskou nunciaturou v Štokholme, z poverenia Kongregácie pre náuku viery. V máji 2009 biskup predložil svoju rezignáciu, ktorá bola prijatá Svätým Otcom, a v júni opustil diecézu. Podrobil sa liečbe a už nevykonáva pastoračnú činnosť. Pokiaľ ide o občianske právo, prípad bol premlčaný. Obeť, ktorá je dnes už plnoletá, žiadala o zachovanie anonymity.“ -dj-

Ďalšie dokumenty Svätej stolice k dispozícii na internete

Vatikán (26. marca, RV) – Oficiálne dokumenty Svätej stolice a dôležité texty, ktoré sa týkajú Druhej svetovej vojny, doteraz dostupné iba v tlačenej podobe v knižniciach, sú už k dispozícii aj na internete. Zaujímavosťou ich nájdete na stránke Svätej stolice na adrese vatican.va, v sekcii „Testi fondamentali“ (Základné texty). Ide o kompletnú zbierku *Acta Sanctae Sedis* a *Acta Apostolicae Sedis*, teda o oficiálne dokumenty Svätej stolice z rokov 1865 – 2007, vo formáte pdf. Taktiež sa tu nachádza 12 zväzkov *Actes et Documents du Saint-Siège relatifs à la Seconde Guerre Mondiale* (Spisov a dokumentov Svätej stolice, vzťahujúcich sa k II. svetovej vojne). Tieto texty sú dokumentačným zdrojom nedoceneniteľnej hodnoty, ktorý je teraz k dispozícii všetkým bádateľom a záujemcom. Informujú o Svätej stolici, o jej histórii a činnosti. -pd-

Medzinárodný seminár Pápežskej rady pre rodinu v Ríme

Taliansko (31. marca, RV) - V dňoch 26. a 27. marca sa v Ríme uskutočnil medzinárodný seminár, organizovaný Pápežskou radou pre rodinu. Zúčastnili sa na ňom zástupcovia organizácií a inštitúcií za ochranu života z mnohých krajín sveta. Kardinál Ennio Antonelli, predseda Pápežskej rady pre rodinu, na stretnutí opakovane zdôraznil nevyhnutnosť podporovať kultúru života, čo na prvom mieste znamená bojovať proti dráme umelých potratov. V Európe sa každý rok vykoná viac ako 37 miliónov interrupcií, v celosvetovom meradle je ich až 960 miliónov. Štatistiky ďalej uvádzajú, že každých 30 minút sa na svete uskutoční 164 potratov. Kardinál zdôraznil, že je potrebné premyslene a rozhodne šíriť kultúru života v Cirkvi, vo farnostiach a medzi Božím ľudom. Toto úsilie podľa jeho slov musí byť súčasťou bežnej pastorácie v živote kresťanskej komunity a predovšetkým musí zasiahnuť mladých ľudí, ktorí sa pripravujú na manželstvo, aby mali v tejto oblasti dôslednú formáciu. -pd-

Komuniké Kongregácie Kristovi legionári

Mexiko (26. marca, RV) - Kongregácia Kristovi legionári vydala komuniké, týkajúce sa jej súčasnej situácie a situácie hnutia Regnum Christi, v súvislosti so zisteniami, týkajúcimi sa dvojitého života ich zakladateľa Marciala Maciela Degollada, ktorý zomrel v roku 2008. Ako v prvom bode zástupcovia kongregácie pripúšťajú, mysleli a dúfali, že obvinenia voči jeho osobe neboli pravdivé vzhľadom na to, že sa nezhodovali so skúsenosťou, ktorú s ním a s jeho prácou mali. Závery kánonického vyšetrovania, ktoré začala Kongregácia pre náuku viery v roku 2004, však priniesli morálnu istotu, postačujúcu pre uloženie vážnych kánonických sankcií, vzhľadom na obvinenia voči p. Macielovi, medzi ktoré patrili skutky sexuálneho zneužívania seminaristov. „Hlboko zdesení musíme povedať, že tieto skutky sa stali,“ píše sa ďalej v komuniké. Kongregácia pre náuku viery sa rozhodla – berúc do úvahy pokročilý vek a zlý zdravotný stav o. Maciela – neuplatniť kánonický proces a vyzvať Maciela k rezervovanému životu modlitby a pokánia, bez vykonávania verejnej služby. Ako ďalej píše zástupcovia Kristových legionárov, dozvedeli sa aj o tom, že ich zakladateľ mal dcéru z dlhodobého vzťahu so ženou, a objavili sa aj ďalšie dve osoby, ktoré tvrdia, že sú jeho synmi zo vzťahu s ďalšou ženou. „Odsudzujeme tieto skutky a všetko, čo je v rozpore s povinnosťami kresťana, rehoľníka a kňaza v živote p. Maciela, a vy-

hlasujeme, že sa to nezhoduje s tým, o čo sa usilujeme v Kongregácii Kristovi legionári a v Regnum Christi.”

Signatári komuniké vyjadrujú bolesť a ľútosť všetkým osobám, ktoré boli poškodené konaním ich zakladateľa: „Chceme požiadať o odustenie všetkých, ktorí ho v minulosti obvinili a ktorým sa neverilo alebo sa im nenačúvalo, pretože sme si v tej chvíli nedokázali predstaviť takéto správanie.” Kristovi legionári ďalej píše, že ako členovia tajomného Kristovho tela cítia potrebu odčiniť s kresťanským duchom svoje pochybenia a pohoršenie, ktoré spôsobili. Zároveň vyjadrili presvedčenie, že Ježiš Kristus je jediný schopný definitívne uzdraviť a „všetko robiť nové” (porov. Zjv 21,5).

Kristovi legionári vyjadrili vďačnosť pápežovi Benediktovi XVI. za vyjadrenie „jeho solidarity a uistenia o modlitbe v týchto citlivých chvíľach”, ale aj za ponúknutie apoštolskej vizitácie za účelom pomoci pri „prekonávaní existujúcich ťažkostí”. „V tomto zmysle si prajeme urobiť potrebné kroky pre konsolidáciu základov, formácie, a každodenného života Kristových legionárov a členov hnutia Regnum Christi,“ píše sa v komuniké s dodatkom: „Uvítame so synovskou poslušnosťou návod a odporúčania Svätého Otca v súvislosti s apoštolskou vizitáciou a budeme sa usilovať uviesť ich do praxe.”

Do budúcnosti sa kongregácia pozerá s nádejou, jej členovia sa plne zverujú Bohu a všemocnosti jeho lásky, a uvádzajú niekoľko svojich rozhodnutí. Medzi nimi snahu pokračovať v hľadaní zmierenia a stretnutia s tými, ktorí trpeli; rásť v duchu nezištnej služby Cirkvi a ľuďom; spolupracovať lepšie so všetkými pastiermi a ďalšími inštitúciami vo vnútri Cirkvi; či znásobiť úsilie v poslaní šíriť evanjelium Ježiša Krista čo najväčšiemu počtu ľudí. -dj-

Švajčiarski biskupi protestujú proti vykonávaniu asistovaných samovrážd

Švajčiarsko (8. apríla, RV) – V roku 2009 švajčiarska organizácia na podporu asistovanej samovraždy s názvom “Exit” zaznamenala asi 2-tisíc nových členov, ktorí sa pripojili k doterajším 53-tisícim. Podľa správy, ktorú organizácia vydala, v priebehu roka 2009, uplatnila asistovanú samovraždu v 217 prípadoch, čo je značný nárast oproti roku 2008 (167). Priemerný vek ľudí bol 79 rokov. Počas uplynulých mesiacov Švajčiarska federálna rada diskutovala o možnosti regulovať tieto prípady v krajine, ale nezískala potrebnú väčšinu hlasov. Konferencia biskupov Švajčiarska prostredníctvom Komisie pre bioetiku už niekoľkokrát rázne protestovala proti vykonávaniu asistovanej samovraždy, zatiaľ poslednýkrát koncom februára tento rok. -dj-

Kvetný víkend - stretnutie mladých s biskupmi

Pri príležitosti 25. Svetového dňa mládeže, ktorý sa už tradične slávi na Kvetnú nedeľu sa v diecézach na celom Slovensku konali stretnutia biskupov s mladými ľuďmi. Organizátori pripravili na Kvetný víkend pre mladých bohatý kultúrny a duchovný program. Posolstvo tohtoročného podujatia pre mladých znelo, učiteľ dobrý, čo mám robiť, aby som obsiahol večný život.

V Bratislave sa počas Kvetného víkendu zišla mládež z celej arcidiecézy. Okrem duchovného programu, svätých omší, adorácií, ako aj Krížovej cesty, sa stretli na workshopoch, na koncerte, či počúvaním svedectiev, alebo predstavovaní spoločenstiev. Samozrejme nechýbali ani rozhovory s biskupmi.

„Mám z neho radosť, zážitok Božieho pôsobenia v dušiach mladých ľudí, sú nádejou títo mladí, priniesli nám nielen svoje svedectvo, zo svojich rodín, zo svojich farností, je také radostné poznanie, že máme mladých veriacich, ale že aj odnesú si nové podnety.“ zhodnotil stretnutie arcibiskup Stanislav Zvolenský. **Anna Brillová**

Viac ako 800 mladých ľudí Žilinskej diecézy sa stretlo počas Kvetného víkendu vo farnosti Martin - sever. Pestrý program prehlboval mladých zo všetkých 10 dekanátov v téme, ktorú určil Svätý otec Benedikt XVI. svojim listom mládeži: „Učiteľ dobrý, čo mám robiť, aby som obsiahol večný život?“ Súčasťou programu bolo predstavenie dekanátov, svedectvá, množstvo workshopov, koncert chvál v podaní Rieky života, krížová cesta, dialógy s otcom biskupom či tombola. Vyvrcholenie oboch dní sa koncentrovalo do svätej omše, ktorú celebraval biskup Tomáš Galis v Kostole Sedembolestnej Panny Márie v Martine. Počas homílie vyzval mladých, aby hľadali svoje povolanie. Cirkev akoby odovzdávala mládeži kľúč dôvery, lebo Cirkev a mladí sa navzájom potrebujú.

Vďaka za dlhodobú prípravu, nápady a organizáciu oboch dní patrí p. kaplánovi Ľubovi Majtánovi a tímu, ktorý okolo seba zmeňoval. Mladí vyjadrili túžbu stretnúť sa aj o rok, keď sa budú pripravovať na svetové stretnutie mládeže so Svätým otcom v Madride. **Zdenko Pupík**

V Košickej arcidiecéze sa Svetový deň mládeže slávi na farskej úrovni, nakoľko diecézne stretnutie mládeže sa uskutoční po Veľkej noci 10. apríla 2010 v Prešove.

Košický arcibiskup Alojz Tkáč strávil tento deň s mladými vo farnosti Sabinov, kde už od piatku bežalo niekoľko duchovných aktivít. Pripravovali ich miestni kňazi a saleziánske stredisko v Sabinove. Mladí ľudia Sabinovskej farnosti využili tieto ponúknuté možnosti na pripomenutie si svojho kresťanského povolania. Arcibiskup Alojz Tkáč tiež ocenil pripravovaný program slávania Kvetnej nedele: „Palmový sprievod začal u saleziánov do farského kostola. Vo farskom kostole samozrejme bola svätá omša, potom namiesto evanjelia spievali za pašie, povedal som len niekoľko vysvetľujúcich slov.“

Rádio Lumen

Na Nitrianskom hrade sa konala slávnostná bohoslužba aj pre vysokoškolskú mládež. Hlavným celebrantom bol diecézny biskup Viliam Judák. V Nitrianskom biskupstve nebýva zvykom konať na Kvetnú nedeľu stretnutia mládeže na diecéznej úrovni. To sa konáva každý rok na začiatku letných prázdnin. Diecézny biskup Viliam Judák pri dnešnej svätej omši oslovil tak prítomnú mládež, ako aj ostatných veriacich: „Všetci sme pozvaní, ľudia všetkých čias, aj my ľudia 21. storočia, aby sme sa zapojili do dejín spásy a podľa slov svätého Pavla doplnili to, čo chýba Kristovmu utrpeniu. Sme pozvaní sa mu pripodobniť, aby sme do našich životov priniesli novú jar, Kristovou milosťou, jeho láskou a spravodlivosťou.“ **Miroslav Lyko**

Mladí ľudia v piatok 26. marca 2010 v Banskej Bystrici otvorili slávením svätej omše s diecéznym biskupom Mons. Rudolfom Balážom Kvetný víkend 2010. Farský kostol Nanebovzatia Panny Márie v historickom centre mesta zaplnili stovky účastníkov nielen z domácej Banskobystrickej diecézy. Takto opäť viditeľne stvárnil mladú tvár Cirkvi.

Diecézny biskup obetoval svätú omšu za mladých a v úvodnom pozdrave podotkol, že Slovensko má šancu vyspieť, keď mládež rozumie Kristovi. Peter Sekereš, ako duchovný správca diecézneho centra mládeže, pozdravil otca biskupa a odovzdaním balíčka pútnika ho symbolicky pozval do prežívania trojdňového duchovného a kultúrneho programu medzi mladými.

V homílii sa účastníkom Kvetného víkendu prihovril generálny vikár diecézy Mons. Marián Bublinc. Priblížil im Pannu Máriu, ktorá tiež ako mladé dievča v udalosti Zvestovania prijala Boží dar – dieťa Ježiša. „Prijať dar si vyžaduje pokorné a otvorené srdce,“ pripomenul Marián Bublinc. Uviedol, že aj každé stretnutie s človekom je dar. Srdce mladého pútnika, keď zostane pokorné a počúvajúce, dokáže v iných objavovať stále novú krásu.

Po sv. omši mladí na námestí Pod katedrálou sv. Františka Xaverského vytvorili živý obraz v tvare loga Kvetného víkendu. Po odfotografovaní živého obrazu z veže katedrály, nasledovala Krížová cesta na známej banskobystrickej kalvárii. **Zuzana Juhaniaková**

Mladí z Prešovskej archieparchie sa už od piatku stretli v Gréckokatolíckom centre mládeže Bárka v Juskovej Voli. 136 mladých sa modlilo a zabávalo spolu s českými priateľmi z Komunity Chemin Neuf, ktorí ich duchovne sprevádzali počas víkendu.

Meditovali nad stretnutím bohatého mladíka s Ježišom, jeho odpoveď, ale aj nad tým, prečo tento mladík odišiel od Ježiša smutný. Mladí účastníci, kľaciac pred oltárom, odovzdávali svoje životy Bohu. Radosť, ktorú im na oplátku Ježiš daroval ako potvrdenie prijatia ich

rozhodnutia, účastníci naplno prejavili v sobotu večer spolu s hudobnými hosťami, ktorými boli Peter Milenký & band a skupina Other face.

V nedeľu na obed sa všetci presunuli do Prešova, kde spolu s ostatnými mladými archieparchie a vladykom Jánom Babjakom vytvorili spoločenstvo v počte viac ako 800 mladých ľudí.

O program, v úvode ktorého sa prítomným prihovril otec arcibiskup Ján, sa postarali animátori - mladí z Pastoračného centra pre Rómov v Čičave, s ich hudobnou skupinou F6 a dramatickým zoskupením DIK. Celé popoludnie bolo popretkávané modlitbami, spevom, workshopmi, prezentáciami a živou diskusiou. Stretnutie vyvrcholilo sériou osobných svedectiev o obrátení sa a stretnutí sa so živým Bohom. Napokon ho zavŕšilo archijerejské požehnanie otca arcibiskupa a individuálne požehnanie, ktoré udeľovali prítomní kňazi všetkým tým, ktorí sa rozhodli odovzdať svoje životy Bohu a vo svojom živote slúžiť všade tam, kde ich bude chcieť Boh použiť. **Erich Eštván a Slavomír Zahorjan**

Spoločne prežitá radosť z viery prilákala mladých z Košickej eparchie do Trebišova, aby tu strávili Kvetný víkend. Prednášky o komunikácii v rodine, o hľadani zmyslu života striedali modlitby, aby si mladí ľudia uvedomili potrebu oslavovať Boha za všetky jeho dary. Večerný program vyplnilo premietanie nového filmu o sv. Augustínovi, ktorý prežil búrlivú mladosť, ale pomocou Božej milosti sa stal veľkým svätým. V sobotu zavítal medzi mladých vladyka Milan Chatur, košický eparcha, ktorý spolu s mladými slávil v miestnom chráme sv. liturgiu a zotrval s nimi v priateľskom dialógu.

Na Kvetnú nedeľu slávil archijerejskú sv. liturgiu vladyka Milan. V homílii vychádzal z evanjeliovej udalosti vstupu Ježiša do Jeruzalema, keď najmä mladí zvolávali „Hosana“. „Títo mladí vedeli, čo majú robiť. Ale my na to často zabúdame a pre pozemské skutočnosti strácame večný cieľ. Preto je toľko nešťastných ľudí, lebo nehľadajú zmysel života v Bohu“ uviedol vladyka a apeloval na prítomných, aby nikdy nezabúdali na oslavu svojho Stvoriteľa a Pána. Na záver vladyka posvätil bahniatka ako symboly Kvetnej nedele.

Po občerstvení sa spoločenstvo rozrástlo o ďalších mladých, ktorí veľkú sálu kultúrneho strediska zaplnili do posledného miesta. Vladyka Milan predniesol posolstvo Svätého Otca Benedikta XVI. k 25. stretnutiu s mladými. Potom nasledoval bohatý program. Na pódiu sa striedal spev, dramatizácia evanjeliových príbehov i umelecký tanec. Nakoniec najmenší odovzdali vladykovi Milanovi vlastnoručne vyrobený dar symbolickej detskej biblie. **Michal Hospodár**

Na Kvetnú nedeľu 28. marca 2010 kadeti vojenskej akadémie v Liptovskom Mikuláši a študenti z Policajnej akadémie a Stredných odborných škôl Policajného zboru z Bratislavy a Pezinku spolu s mládežou rodín

príslušníkov OS a OZ SR vstúpili na čele liturgického sprievodu s ratolestami bahniatok do Katedrály sv. Šebastiána v Bratislave – Krasňanoch. Mládež v uniformách príslušníkov Ozbrojených síl a ozbrojených zborov prišla, aby s vojenským ordinárom – biskupom Mons. Františkom Rábekom, jeho vikármi a svojimi vojenskými a policajnými kaplánmi otvorili Veľký týždeň a zároveň slávil 25. Svetový deň mládeže aby, ako povedal pápež Benedikt XVI. - počúvali Božie slovo, odhaľovali krásu Cirkvi a prežili mocnú skúsenosť viery, ktorá mnohých priviedla k rozhodnutiu úplne sa oddať Kristovi. Mladí v uniformách vojakov a policajtov sa tak aktívne zapojili do liturgie, počas ktorej sa zvlášť na nich obrátil ordinár Rábek vo svojej homílii aj s ďalšími myšlienkami z Posolstva pápeža Benedikta XVI. mládeži. Po skončení liturgie sa mladí stretli s ordinárom v priestoroch pastoračného centra pri občerstvení, na dialógoch a spoločenskom posedení. Záver slávenia Kvetnej nedele s mládežou v uniformách patrilo pobožnosti Krížovej cesty, ktorú sa v Katedrále sv. Šebastiána za účasti vojenského ordinára mladí kresťania v uniformách modlili a počas jednotlivých zastavení sa zamýšľali nad zmyslom utrpenia Ježiša Krista pre človeka v kontexte s Božím plánom spásy. Kvetnou nedeľou a stretnutím s mladými vojakmi a policajtmi začal Ordinariát OS a OZ SR slávenie Veľkého týždňa.

Tibor Ujľacký

Ekumenický pašiový sprievod

Ekumenické spoločenstvo v Košiciach organizuje už tradične Pašiový sprievod. Tento rok 2. apríla na Veľký piatok, to bude už jeho 16. ročník.

Hlavnou myšlienkou Ekumenického pašiového sprievodu je „A ja, keď budem vyzdvihnutý zo zeme, všetkých pritiahnem k sebe.“ (Jn 12,32) Sprievod začne o 13.00 hod. pri Jakabovom paláci a krátko zamyslenia prednesú predstavitelia deviatich cirkví pôsobiacich v Ekumenickom spoločenstve Košice.

Úvod pri Jakabovom paláci bude patriť zástupcom Teologickej fakulty Košice Katolíckej univerzity v Ružomberku a Apoštolskej cirkvi. Sprievod bude pokračovať k Evanjelickému chrámu na Mlynskej ul. Pri Reformovanom chráme na Hrnčiarskej ul. sa prihovoria zástupcovia Reformovanej kresťanskej cirkvi a Bratiskej jednoty baptistov. Pri Modlitebni Cirkvi bratskej na Kováčskej ul. sa prihovoria zástupcovia Cirkvi bratskej a Cirkvi československej husitskej. Sprievod sa presunie na Hlavnú ul. k Pravoslávne mu chrámu a cez Dominikánske námestie pokračuje ku Gréckokatolíckej katedrále na Moyzesovej ul. Ekumenický pašiový sprievod pokračuje cez Alžbetinu ul. a pri Dóme svätej Alžbety sa ukončí. **Slavka Vasarábová**

Veľká noc v Zelenej diecéze po prvýkrát v novej Katedrále sv. Šebastiána

Slávenie Veľkonočného Trojdnia vo vojenskej diecéze po prvýkrát v novej Katedrále sv. Šebastiána v Bratislave – Krasňanoch pokračovalo sv. omšou na pamiatku Pánovej večere, pri ktorej na znak pokory a lásky umýval ordinár OS a OZ SR Mons. František Rábek vybraným mužom nohy. Obrady Veľkého piatku začal vojenský biskup František Rábek v hlbokoj pokore, čím prejavil ľútosť nad hriechmi, ktorými ľudia prispeli k utrpeniu Ježiša Krista. V obradoch si spolu s prítomnými veriacimi pripomenul pri spievaných pašiách Pánovo utrpenie, umučenie a smrť na kríži. Homíliu na tému utrpenia Ježiša Krista a zmyslu kríža predniesol biskupský vikár pre Zbor väzenskej a justičnej stráže Mons. Bartolomej Juhás, SDB. Hlavný chrám Ordinariátu OS a OZ SR sa 3. apríla 2010 na Bielu sobotu v rámci Veľkonočnej vigílie stal svedkom udelenia sviatostí kresťanskej iniciácie mladému vojakovi. V rámci tradičných obradov Bielej soboty na Vigíliu zmŕtvychvstania Ježiša Krista, ordinár Mons. František Rábek krstil, birmoval a podal po prvýkrát Eucharistického Krista vojakovi, ktorý si aj v dnešnom modernom a liberálnom svete alternatív zvolil alternatívu Krista a kráčanie v jeho šľapajach. Kapláni ordinariátu slávil sviatočné obrady vo svojich väzenských, vojenských, či policajných kaplnkách a civilných chrámoch. **Tibor Ujľacký**

1125 výročie úmrtia sv. Metoda

Cirkev si dnes pripomína 1125 výročie úmrtia svätého Metoda, prvého arcibiskupa na území Slovenska, pápežského legáta, misionára, svätca.

O mladosti Metoda sa toho vie veľmi málo. V rokoch 843-856 vykonával funkciu správcu slovanského kniežatstva niekde severne od Solúna. Funkcie sa však vzdal a spolu s bratom Konštantínom odišiel do kláštora na maloázijskom vrchu Olympe v dnešnom Turecku.

V roku 863 sprevádzal Konštantína k veľkomoravskému kniežatstvu Rastislavovi. O päť rokov neskôr bol v Ríme vysvätený za kňaza, po smrti Konštantína ho v roku 870 pápež Hadrián II. vymenoval za apoštolského legáta a za arcibiskupa pre územie Veľkej Moravy a Panónie. Cestou z Ríma ho však bavorskí biskupi zajali a v rokoch 870-873 väznili vo Švábsku, odkiaľ ho vyslobodil pápež Ján VIII. Od roku 873 bol správcom veľkomoravského učilišťa.

Zomrel 6. apríla 885 na Veľkej Morave. Pochovali ho v katedrálnom chráme, dodnes sa jeho hrob nepodarilo nájsť.

Mária Fábryová

Arcibiskup Zvolenský: Bratislavské misie chcú osloviť človeka v jeho vnútri

„Evanjelium nádeje nemôže sklamať...“ – také je motto Bratislavských misií 2010, ktoré pripravujú Bratislavská arcidiecéza a Kongregácia vyšších rehoľných predstavených na mesiac október (10. - 24. 10. 2010). Do misií sa zapojila aj Bratislavská gréckokatolícka cirkev na čele s eparchom Petrom Rusnákom, koordinátormi misií sú Kongregácia Najsvätejšieho Vykupiteľa – redemptoristi a misijné spoločenstvo Calvary.

Iniciátor misií Michal Zamkovský, viceprovinciálny predstavený Kongregácie Najsvätejšieho Vykupiteľa na Slovensku, pripomenul aj misie, ktoré sa v Bratislave konali pred desiatimi rokmi a ako uviedol „prinesli svoje ovocie“. Súčasnú misie sa však podľa neho budú odlišovať aj zapájaním sa laikov, mládeže a všetkých ľudí, ktorí majú ochotu pomôcť. Prvá časť misií sa bude konať mimo kostolov, pripravujú sa evanjelizačné programy tematicky zamerané na jednotlivé skupiny. Laický misionár Bohumír Žifčák pripomenul aj kultúrny program, ako súčasť misií, počas ktorého vystúpi niekoľko gospelových skupín. Jednou z možností osloviť ľudí bude aj Beh nádeje. Organizátori sa nechali inšpirovať misiami, ktoré sa v predošlých rokoch uskutočnili vo veľkých mestách, ako v Paríži, Viedni, Lisabone.

„Úlohou mesta je zdôrazňovať a upozorňovať svojich obyvateľov a ľudí, ktorí sem prichádzajú, aj na hodnoty, ktoré vytvárajú nemateriálnu stránku života,“ uviedol primátor mesta Andrej Ďurkovský. Veľký význam mesta počas prípravy a organizácie misií vidí predovšetkým „vo vytvorení priestoru a podmienok na to, aby sa misie mohli konať v čo najširšom zábere na jednej strane, ale aby boli zároveň čo najintenzívnejšie“.

„Bratislava je určitou vzorkou Slovenska, možno tu nájsť naozaj všetko, okrem iného aj dosť materiálnej a hlavne duchovnej biedy,“ uviedol páter Zamkovský a dodal, že „každý človek má možnosť stretnúť Boha“ a Cirkev chce v tomto ľudom v Bratislave napomáhať aj prostredníctvom misijnej činnosti. „Človek, ktorý uverí v Boha, cíti volanie o svojej viere hovoriť aj iným,“ uzavrel Mons. Stanislav Zvolenský, bratislavský arcibiskup a dodal, že misie chcú osloviť človeka v jeho vnútri, chcú byť výzvovou, aby ľudia rozmýšľali nad hodnotami života.

Mária Fábryová

Ocenenie sv. Cyrila a Metoda pre pedagógov v Žiline

Pri príležitosti Dňa katolíckych učiteľov na sviatok ich patróna sv. Jána Krstiteľa de la Salle biskup Žilinskej diecézy Mons. Tomáš Galis v spolupráci s Diecéznym školským úradom v Žiline udeľoval v stredu po prvýkrát ocenenie pedagógom, ktorí sa aktívne podieľali na rozvoji katolíckeho školstva v Žilinskej diecéze. Slávnosť začala sv. omšou v Katedrále Najsvätejšej Trojice v Žiline. V homílii vychádzal z textu o Emauzských učeníkoch. Ich stretnutie s Ježišom pripodobnil priebehu sv. omše. V závere učiteľom predstavil osobnosť sv. Jána Krstiteľa de la Salle a vyzval ich na jeho nasledovanie.

„Touto formou chceme prejavíť úctu a vďačnosť osobnostiam cirkevného školstva. Chceme poukázať tiež na dôležitosť a význam pedagogickej profesie pre formovanie a vzdelávanie mládeže a tak i pre zdravý rozvoj celého Slovenského národa,“ predstavila zámer oceňovania riaditeľka Diecézneho školského úradu Miriam Janegová.

Program spestrili študenti Gymnázia sv. Františka v Žiline pásmom o sv. Cyrilovi a Metodovi a spevom študenti Strednej zdravotnej školy sv. Františka v Čadci a Pedagogickej a sociálnej akadémie v Čadci.

Po sv. omši pokračoval program v Mestskom divadle v Žiline, kde si sedem pedagógov prevzalo Ocenenie sv. Cyrila a Metoda:

*Sr. Maristella Klimová, PASA sv. M. Goretti, Čadca
RNDr. Olga Jesenská, ZŠ sv. Dominika Savia, Dubnica nad Váhom*

*Mgr. Ján Ničik, Gymnázium Andreja Škrábika, Rajec
Mgr. Mária Šupolíková, Cirkevná ZŠ, Raková*

Mgr. Renáta Šimková, Cirkevná ZŠ R. Zaymusa, Žilina

*Mgr. Anna Papánová, SOŠ sv. Jozefa robotníka, Žilina
PaedDr. Ján Hatala, Gymnázium sv. Františka, Žilina*

Peter Holbička

Konferencia Vyber si život na tému práv a dôstojnosti ženy

V dňoch 26. - 27. marca 2010 sa uskutočnil v Rajeckých Tepliciach XII. ročník medzinárodnej konferencie „Vyber si život“. Konferenciu zorganizovali Fórum života, o. z., Áno pre život, n. o. a Katedra Pastoralnej teológie RKCMBF UK. Konferencia sa uskutočnila pod záštitou poslankyne Európskeho parlamentu Anny Záborskej a primátora mesta Rajecké Teplice Petra Dobeša. Dlhodobým cieľom konferencie je dať priestor na diskusiu o potrebe ochrany ľudského života od počatia po prirodzenú smrť. XII. ročník konferencie bol zameraný na tému: Žena a jej slobodná voľba a to aj v súvislosti s 15. výročím Svetovej konferencie o žene v Pekingu (1995).

Jeden z kľúčových príspevkov predniesla na konferencii Prof. Janne Haaland Matlary z Nórska. V prednáške nazvanej „Ľudské práva ohrozené mocou a relativizmom“ prítomným priblížila podstatu ľudských práv, ktoré človeku nie sú dané mocou štátu alebo medzinárodného spoločenstva, ale človek ich vlastní preto, lebo je človekom – ľudskou bytosťou s osobitou ľudskou dôstojnosťou. Janne Haaland Matlary je profesorkou v odbore medzinárodnej politiky na Katedre politických vied Univerzity v Oslo a mimoriadnou profesorkou na Royal Norwegian Military Staff College. Je aj členkou Pápežskej rady pre rodinu a pracuje v skupine 100 svetových lídrov na Svetovom ekonomickom fóre v Davose.

Na konferencii vystúpil tiež sídelný biskup Žilinskej diecézy Tomáš Galis na tému „Dôstojnosť ženy z pohľadu cirkvi“. Avšak veľmi pútavé a tému analyzujúce boli aj prednášky rímskokatolíckeho kňaza Mariána Kuffu, lekára M. Bartkovjaka, teológa I. Szaniszló, europoslancu M. Mikolášika, europoslankyňa Anna Záborská, profesorky E. Grey, rádovej sestry J. M. Punovej CJ a riaditeľky domova pre matky v núdzi A. Verešovej. Konferenciu pozdravil aj vedúci chorvátskej delegácie Chorvátskeho zväzu za život Petar K. Hodzič.

Súčasťou konferencie Vyber si život bol 6. ročník odovzdávania Ceny Antona Neuwirtha za ochranu života, ktoré sa konalo 26. marca 2010 vo večerných hodinách.

V kategórii Slovenská osobnosť cenu získal Marián Kuffa, katolícky kňaz, zakladateľ a predstavený Inštitútu Krista Veľkňaza v Žakovciach. Fórum života mu udelilo cenu za založenie a otcovskú starostlivosť o diela sociálnej pomoci zamerané na podporu tých najbiednejších – väzňov, bezdomovcov, prostitútok, ľudí bez perspektívy, za poskytovanie duchovnej posily v príhovoroch, homíliách a skutkoch lásky a za príkladný život evanjeliové lásky ku každému človeku.

V kategórii Zahraničná osobnosť získal cenu Dietmar Fischer z Rakúska za založenie Centra života (Lebenszentrum) vo Viedni, vďaka ktorému boli zachránené tisíce nenarodených detí, za vnesenie nového impulzu do svetového hnutia za život organizovaním svetových pro-life modlitbových kongresov a za vytváranie medzinárodných kontaktov v hnutí za život.

V kategórii Organizácia získalo cenu Hnutie kresťanských rodín na Slovensku za zachovanie úcty k hodnotám rodiny a života aj počas obdobia komunizmu, za množstvo práce vykonanej pri prehlbovaní vzťahov manželov a snúbencov počas prvých rokoch slobody až po súčasnosť, za obhajobu rodiny ako prirodzenej a základnej bunky spoločnosti. Cenu za hnutie prevzali jeho zakladatelia, manželia Ďurikovičovi.

Občianske združenie Fórum života udeľuje každoročne Cenu Antona Neuwirtha za ochranu života ľuďom a organizácii, ktorí sa svojou prácou a životom významným spôsobom zaslúžili o budovanie kultúry života. Laureátov ocenenia vyberá predsedníctvo Fóra života na základe návrhov od členov a verejnosti. **Marek Michalčík**

Zomrel jezuita P. Ignác Kubeš

V piatok 26. marca 2010 odovzdal svoju dušu Stvoriteľovi P. Ignác Kubeš SJ, kňaz Spoločnosti Ježišovej. Zomrel v Trnave, v rehoľnom dome jezuitov, vo veku 77 rokov. Rozlúčka so zosnulým sa konala 30. marca pri svätej omši v Jezuitskom kostole v Trnave, ktorej predsedal Mons. Ján Orosch, trnavský pomocný biskup. Po svätej omši boli telesné pozostatky uložené na cintoríne na Kamennej ceste.

P. Ignác Kubeš SJ sa narodil 9. mája 1932 v Častej (okr. Pezinok) ako najmladší zo štyroch detí Vincenta a Leopoldíny Kubešových. Po gymnaziálnych štúdiách v Nitre a Modre (1946 – 51) študoval elektrotechniku na Slovenskej vysokej škole technickej v Bratislave (1951 – 53), neskôr v rokoch 1958 – 64 vyštudoval odbor fyzika – matematika a získal titul promovanej fyzik. V Ríme požiadal o prijatie do Spoločnosti Ježišovej, do ktorej vstúpil 7. septembra 1966. Noviciátnu formáciu získal v rakúskom St. Andrá. V r. 1967 – 69 sa v Pullachu pri Mníchove venoval štúdiu filozofie a ďalej pokračoval teológiou na univerzite v Innsbrucku. Po kňazskej vysviacke 29. júna 1972 pracoval v Ríme vo Vatikánskom rozhlas. Posledné rehoľné sľuby zložil 25. decembra 1978 v Ríme a následne bol poverený pastoračnou službou v rámci slovenskej jezuitskej viceprovincie v Kanade. Tu pôsobil do r. 1983 v meste Cambridge v provincii Ontario ako misionár medzi slovenskými emigrantmi. V rokoch 1983 – 90 bol kaplánom v slovenskej farnosti spravovanej jezuitmi v Toronte. Keď sa v auguste r. 1990 vrátil do vlasti, istý čas pôsobil v pastorácii pri jezuitskom kostole v Bratislave, neskôr od r. 1992 ako duchovný otec u rehoľných sestier v Báci, okr. Dunajská Streda. Od roku 1997 bola jeho domovom rehoľná komunita v Trnave, kde pastoračne vypomáhal v jezuitskom kostole ako spovedník. Na tomto mieste si ho Pán povolal do večnosti dňa 26. marca 2010 vo veku 77 rokov.

P. Jozef Bartkovjak SJ

Historická udalosť pre gréckokatolíkov v Poprade

Gréckokatolícki veriaci sa v sobotu 27. marca stretli v svojom novopostavenom Chráme sv. apoštolov Petra a Pavla v Poprade, aby v ňom slávil prvú svätú liturgiu. Bola to archijerejská svätá liturgia, ktorej predsedal prešovský arcibiskup a metropolita Mons. Ján Babjak SJ. Pretože bol práve sviatok Vzkriesenia spravodlivého Lazára, vladyka Ján v homílii nadviazal na evanjelium, keď povedal: „Vzkriesenie Lazára predobrazuje vzkriesenie

každého jedného z nás. Dnes došlo ku vzkrieseniu tejto farnosti. V Gréckokatolíckej farnosti sv. apoštolov Petra a Pavla majú veriaci po desiatkach rokov svoj krásny chrám. Gratulujem vám, drahí veriaci! Tohtoročné slávenie Veľkonočných sviatkov bude v tomto novom chráme dojímavé a jedinečné.“ Vladyka ďalej zdôraznil, že by to bolo málo, ak sme veriaci budovali iba chrám z tehál a betónu a vyzval tak veriacich budovať chrám živého Boha v nich samých. Vyjadril nádej, že cestu do neho si nájdu všetci, aj tí, ktorí možno zatiaľ do chrámu nechodili, alebo nechodili pravidelne. „Príal by som si, aby všetci, ktorí sú duchovne mŕtvi, vstali z mŕtvych, prijali život od Ježiša Krista,“ uviedol vladyka a podelil sa so svojou túžbou, aby sa čím skôr dokončila celá stavba, na čo bude potrebných ešte veľa finančných prostriedkov.

Otcovi arcibiskupovi Popradčania poďakovali za to, že mu záleží na ich farnosti, že ich povzbudzoval pri výstavbe chrámu a mnohými spôsobmi im veľmi intenzívne pomáhal. Dekan rímskokatolíckej farnosti v Poprade ThDr. Anton Oparty, PhD. prijal poďakovanie od otca arcibiskupa a od popradských gréckokatolíkov za to, že počas celého obdobia, kým nemali svoj chrám, mohli sláviť sväté liturgie v ich kostoloch. Na záver sa veriaci poďakovali predovšetkým o. Mgr. Miroslavovi Bartošovi, gréckokatolíckemu farárovi a protopresbyterovi v Poprade, za jeho povzbudenie, horlivosť a za konkrétnu prácu na realizácii výstavby chrámu. **Lubomír Petrik**

Mládež z hnutia Regnum Christi pripravila zbierku „Akcia kilo“

Mládež z hnutia Regnum Christi zorganizovala 20. marca 2010 charitatívnu zbierku potravín s názvom „Akcia kilo“. Jej výsledkom bolo asi 1007kg, ktoré mladí odovzdali Misionárkam Lásky v Petržalke. Sestry z kongregácie ich následne rozdelili medzi chudobných.

Svoje osobitné poďakovanie za zbierku a rovnako aj za následnú pomoc tým, ktorí to potrebujú, vyjadril páter Thiemo Klein LC z kongregácie Legionári Krista.

„Legionári Krista“ je katolícka rehoľná kongregácia pápežského práva, založená v r. 1941 v Mexiku. Ich rehoľné pravidlá definitívne schválil v roku 1983 pápež Ján Pavol II. Spiritualita Legionárov Krista sa vzťahuje vo veľkej miere na Krista a má svoje korene v láske k Bohu, k Panne Márii, k cirkvi, ku Sv. Otcovi a ku všetkým ľuďom. Legionári Krista pracujú pre miestnu cirkev cez výchovu a vzdelávanie angažovaných kresťanov, najmä v hnutí Regnum Christi. Osobitne sa venujú rodinám, mládeži, novej evanjelizácii, vzdelávaniu, médiám a sociálnym projektom. **Mária Fábryová**